

ספר עמוד ז איסורים שאינם נעשים דע לבריות כי אם לשמים יראים

ובא עליו קילוח שני. תניא [ג' ז'] מתחמם אדם כנגד המדורה ויוצא ומשתטף בצונן ובלבד שלא ישתטף בצונן ויתחמם כנגד המדורה מפני שמפחית מים שעליו פו' (גח) מחמם מים שעליו. ותניא ממלא אדם קיתון של מים ונותן כנגד המדורה לא כביכול שיחמו אלא כדי שתפגי צנתך ואותו חימום כמה הוא פו' רב יהודה אמר שמואל אחר שכן ואחד יד (נו) ומים יד מולדת בו אסור און יד מולדת בו מותר וה' יד מולדת בו אסור רחבא כל שברסו של תינוק נכוות הימנו. הגוזה. עיקר של גוזה גוזה צמר או שיער מעל בהמה וחיה. תולדה דאורייתא. גוזה או תולש כנף של עוף חי כרתניא בפ' כלל גדול [ע"ד ג'] ובכבודות כהווקה בהמה [כ"ז ג'] התולש את הבנף פו' (נו) לעוף חי והקטטו והמרטנו הייב ג' הטאות ואמר ריש לקיש תולש הייב מטום גוזה ומפרש בכבודות דוקא כנף היינו אורחיה פו' תולש נוצה מן הכנף אבל תולש שאר דברים כגון צמר אי שיער שדרבה בניהו לא מחייב מטום גוזה (גח) וכל מלאכה שאפשר ליעשותה מעי"ט אסורה ועוד שאפשר לשהוט בלא תלישה ואפילו ר"ש דרשו בדבר שאינו מתכוין וקניול כוותיה לא שרי בכבודות אלא לפנות אויך ואויך שאע"פ שפעמים תולש הואיל ולא הוי פס' ר' ולי שרי אבל תלשו לא שרי. תולדה דרבנן הנין בהמצניע [ז"ד ג'] התולש צפרניו (נט) בשיטו וכן שעריו וכן שפמו או זקנו ר"א מחייב הטאת והכמים איסורין מטום שבות ולמעלה הזהרנוהו במולדות קוצר והא מילתא דמיא לקוצר וגוזה הלכך היא תולדה דתרווייהו. ותניא בפ' המצניע רשב"א אומר צפורן שפירשה רובה וציצין שפירשו רובן פו' ציצני כיצה (ס) באצבעות ביד מותר בכלי פטור אבל אסור לא פירשו רובן ביד פטור אבל אסור בכלי הייב הטאת אמר ר"א אמר (סא) שמואל הלכה כר"ש בן אלעזר אמר רבב"ח אמר ר' יהושע והוא שפירשו כלפי מעלה ומציערות אותו פו' מה שאמרנו פירשו רובן מותר ביד. ותניא בפ' שואל [קמ"ע ג'] אין רואין במראה בשבת ומוקמינן לה במראה של מכתת אמר רב ר' אמר רבא (סב) מפתה מה אין רואין במראה של מכתת מפני שאדם עשוי להשיר בה גימין המולדות פו' במראה עצמה מפור שחורכת כסמין וקא עבר מטום גוזה וקוצר. הטלכן. תולדה דאורייתא דטלכן אמרינן בובחיים פ' דם הטאת [ג' ג'] אמר רבא ורק מותר למים חייב ומפרש טעמא דשריית בגד זה הוא כיבושו ולובונו ותנן גמי בשבת פ' נוטל [קמ"ג ג'] כר שיש עליו לישלש יקנהה בסמרטוט ואם היא של עור נותן עליה מים עד שתכלה לישלו שעל הבגד לא יתן מים דשרייתה זהו כיבושו מללא תנא לחותריא אלא של עור מכלל דכל מילי דלא הוי עור אסור לתת עליו מים. ושבעתי לפרש דלא מיתסר גנינת מים אלא בלשלשת כדהנן היתה עלה לישלשת ואינה נראית דהא במילתא דרבא דקתני ורק מותר במים הייב ולא קתני לשלשת והא דתנן לישלשת אורחא דמילתא קתני שבמקום לישלשת נותנים מים והא דתניא (סג) נדה מערמת וטובלת מפרשינן רה' בבבלי עור ומסקינן בובחיים אפילו בעור שיכשוך אין כיבוש לא וכן מצאתי בה"ג של רב יהודאי גאון שאפילו ברא

תועפות ראב

גדולה הכל כפעם אחת כו' והוא כדברי רבנו עינין בספר מ"ג לאו"ה כפי' שיה' בעד הניון אור ק"ח שלף זכר עס דברי רבנו (גח) כי מחמם בו' נדקס חס' הכ' וכוונת רבנו כפי' ליתן קושיית דתום' שבת מ"ג ל"ה מפני דהפסחה עליה מותרת היא כהרו בניו אבל ניתן לחמו מים כדי להסבירן ועו"ל רבנו פי' מומס דהיינו הכפר בנקום סוס"ג דלפטר ליתוי ליתוי בוסלו וכו"ס"ג דהשב"ח כתי' לתכן פיר"ת עי"ס דתוס' כ' ע"ס הריב"א שאינו מטום אסור רבנו של הכפר ללא כותחן כייס כושדין וכו"ה בריב"ס ס"כ"ג ויהל שבת ס"ג (נו) ויחד יין' ליתא נדקס ונמוח לכינו (נו) פי' לעוף חי וכן פירש"י סבטו הרי"ף פ' כלל גדול דתלמודא דהקף וגי' גדולה מטוף חי וכל' הכו"ל ה"ל שבת ס' ס"ג דין ג' תולש את כנף פו' וגי' גדולה מנף עוף חי וכו' הנהר"ח בנש"א ג"ה רבנו עו"ל עיין תוספתא רפ"ג דשבת ו"ג דהתנ"ס והנילו המנ"א ס' ס"ג סק"ג סהנוו נו' ו"ג מן המי בין מן הייב כו' ור"א תולש כנף יין השוף דהיינו אורי' גם בית דרזיחו ונלאה דס"ל לרבנו דלא הוי תולדה רק כתי' ו"לע' וכו"ל וית' רשק ח"ר כלאס הספר נדיבס חתמס אור"ג מ' מרשם כבסר טוף מוסל כעולנו עליו עולת קטנות שאסור לתלוס איתו והוא אכ' ולעדת רבנו א"ל עכ"ל ותו' אורי' דלפני מ"ס דוקא כ"ף היינו אורחיה משא"ל תולש שלך דברים כגון נמר או שער לא מחייב לכן פי' רבנו וכו"ל ויאל"ו כנף נושא חי דליתו עוף תת גם כפלה או שער כה"ל תולש הייב כמס"ג ה"ו צ"ח"ס ס"ס ס"ו. והוא יתיבולתו דפ' כלל גדול והניחוהו בסוקסס הכאפיס כמס"ג כצ"ח הלכה לה"ל צ"ח ריב ס' ע"ה יעו"ש וכו"ל דעת רבנו כהר"מ"ס וליננין הרעם של הייב הייתי אורי' דלפני תולש כנף חייב בין מייס בין לאחר מיתה י"ל מוסל שא"ל. (גח) גוזה הלכך אסור לתלוס עולת טוף צו"ל ביקום שחיתס קודם תולש הייב מטום גוזה וכל כו' כג"ל והכו"ל ה"ל שבת ס' ס"ג דין ג' הייב כנף דלפני א"ל חוסר וכו"ל ויאל"ו כנף ה' שחיתס והיקאטנו ס' ק"ל ע"ס רבנו והר"ל יסודס ומסכר תולש ע"ל עינין דהכ"ה ע"ל דכבודות ס' ה' (נט) ובבבלי זו צ"ו אי בשיטו טו' כג"ל וכו"ל נדקס (ס) כייס כלאצניט ס"ס ה"ו ו"ל כנף האצניט וכו"ל כידס (סא) חיר שייחי' לבינו ליתא (סב) חיר רבנן בר אבוב נדקס חיר ר"ל בר אבא (סג) דתניא כייס ר' א' ישי' ש כחול' ה' יתברת ויבשיית אדם כלל כ"ג ויאל' שבת אור' ה' ו' וכן כבודות יעשה כנלאס להרקיאטנו ס' ק"ל דחיהה דתת' חירי' ויחייק דמירחא דרב חייב כ' א"ל אמר רב היא ולא כחיתא וכו"ל ויאל' ג"ו כ' כנף על מסכר כבבלי עור מו"ל"ו ח"ק חיר דתת' כנף חירי' ע"ל.

ספר עמוד : איורים שאינם נעשים רע לבריית כי אם לשמים יראים קלו

לשלישת אסור ליתת מים על הבגד וכן בתב אי נפל חסרא על לבושא בשבת אסור למשדי עליה מיה דאמר רבא כפ' בפי' המטא וכו' היכך צריך לתזור שלא ליתת מים על הבגד בין על פשתן (סד) בין של צמר ואפילו ידיו מטופחות במים חרובים צריך שלא יקנהם בבגד בעוד שהמים חרובים עליהם ולרובי המים לא ידעתי שיעירין הלכך נהגו כשר הוא כשאדם רוחין ידיו בשבת שיורוק המים מעל ידיו וינער בכח (סה) קודם קינוחו במפה או בבגד. וכי אמרין שריית בגד זו היא כיבוש דוקא במים אבל כיון או בשכר אין זה כיבוש אלא מינוף כדתנן בפ' רא"א תולין [ל"ז ע"ג] מסננין את היין בסודרין וסודרין של בגד הן ולא של עור ואמרינן נמי בפ' כמה טומטין [מ"א ה'] הניח נטלה עילויה פי' נטלה שהשכר טופח עליו הניח על הבגד ואמרינן התם לא השו בו משום שריית אלא משום שהיטה והיא דהנין כיוה"ב [יו"א ע"ג] שומרי פירות והמקביל פני רבו ומי שנדול ממנו עורבים במים עד צוארם ואין חוששין ומסקינן וכלבד שלא יוציא ידו מתחת חפת (סו) הלוקח הווא נמי בחלוק של עור מוקטין לה. ויש עוד דקדוקים אחרים דברים אלו וזו וילמדו עליהם. תולדה דרבנן. תנן בחבית שנשברה [ג"ג ע"ג] מי שהושרו (סו) כליו במים מהלך בהם ואינו חושש הניע לחצר החיצונה שובחין בחמה אבל לא כנגד העם ותני עלה ר"ש ור"א אוכרין פי' לשוטתן בחמה שלא כנגד העם וקיי"ל כותיהו ההא רב כותיהו קאי דאמר רב כ"ס שאסרו כפיני מראית העין אפילו כחדרי הדרים אסור פי' מפני מראית העין שהרואה אוכר היום כבבן וליבנן ונמנן דבמים מועטין אין (סח) לשריה דתנן [ג"ג ע"ג] מןהפג אדם בעשר אלונמיות ולא יביאם בידו אלא עשרה בני אדם מסתפנין כאלונמיות אחת ומביאין אותם בידיהם ולמדנו גם מוזאת המשנה (סג) שכל דבר ששריה במים אסור לטלטל גזירה שמה יסחיטנו וחיוב משום ליבון והוא שיהא אותו דבר השרוי דבר שאדם מקפיד עליו אבל אם הוא דבר שאינו מקפיד על שריית מימיו כגון דבר העשוי להיות שרוי מאליו לעולם לא נזרנין ביה שמה יסחופ כדתנן מסננין את היין בסודרין ופירשנוהו בשל בגד. אע"פ שאמרנו דכיון דאמרין כיבוש וליבון

תועפות ראה

ינכה ע"ל והוא"ל ה' שנת סי' ס"ג הביא דברי רבנו. (סד) בין ש"ס בין ש"ז. דלא כמ"כ מהר"ם מר"ב כס' השני"ך קאן סי' ס"ד דאם נפל גזא או שתן על גנדין בשנת אס הם גנדי למר יכול לקנה במסורטו ויפסוד עליו מים אבל אם הם של פשתן בו' נאסו מים על הגנדים אסור משום ליבון ואסור א"ה סי' ס"ב הביאו והסני עליו וכמ"כ בהנחות השב"ץ סס והנ"י כתב חילוק בין ב"ז לב"ט לא ראיתו והוא מנואר כס' השני"ך ועיין בהש"ך סי' ל"ט סל' ומוחר לפסוד מים על גנדין אם נפל עליהם ויין שמאדף א"ח הלכט ובאמת מנואר בשב"ו מהר"ם סאלה ש"ד שאסור לטפך בו' ואלוי דכ"שצ"ך מיירי בגנדין לנור וספיר נותר לדעו ובשכ"ל כ' א"ח דאמר ר"כ שנת קמ"א ח' טוט שע"ג נגדו איין מנסכסו מתחין דנארותן ש"ס קאי' אכל ש"ג וכל מהו מוחר והובא גנ"י סי' ש"ב ועיין מנ"א סס סקט"ז. (סה) ככה. שייך שו"ת הרדב"ן ח"א סי' רי"ג. (סו) נוסף. נגדפס ספח ולפנינו נגמרח חת. (סז) שהאסרו. לפינו ששרו וכ"ה נגדפס ואלוי לפי ה"ל' כבנתי ל"ה ב' שפיר גרסין שהאסרו ולכן הביאו מהא דתנן איחיה לקח הוואר בשעת קריה עיני"ם כות"ם ולפי גירסת רבנו ח"ס כששיות כ"ל. (סח) איין לחוש לשרייה כ"ל ועיין בגמ"א סי' ש"א סקט"ה עמ"ס"ם ולא יסחפם לנגס בו' של' ח"ל משמע דוקא כשבו במים אבל אם נכלו מים מועטין מוחר לבוסתן דגמים מועטין כאלו ליבא למיתם לביבוס וכן משמע קאח כס' יראים עכ"ל והב"ה סי' ש"א סקט"ה כתב ע"ד הגמ"א בזה"ל ועיינתי בספר יראים ולא משמע מידי עכ"ל ובאמת כונת הגמ"א הוא המדכ' היראים דין זה דגמים מועטין לשרייה אחר משטו זו דר"ה ור"ש דלא יסחפם בחמה מפני מראית העין ולא כי כן נלמדה אחר שאמר סס דיוצר אדם שלא יקנה ידיו כנגד בעוד שהמים מרוונין עליהם דשריית הבגד זהו כיבוש ועי"ל הו"ל לסיים סס דגמים מועטין מוחרין לשרייה דתן בו' גמ"א מסתפנין באלונמיות אחת פניהם יריבם ורגליהם הרי יאלין חשש שריית האלונמיות גמים. משמע דמי' גם כן לשינין דין שפיהה דאס נפלו מים מועטין מוחר לשאסן. ולמשכ"כ הווא' בשבת קי"ה ב' ד"ה (ע"א) האי ח"ל ומלא ר"י מונה כס' הישר דל"א שרייתו זהו כיבוש כדבר שאינו כ"ל ליכלוך כמו סופסו באלונמיות וקוטה ידיו כגמפס בו' איין ראיח כלל מתחתי' דעשרה כס' מסתפנין באלונמיות אחת ללמוד משה דגמים מועטין איין לחוש לשרייה אלא דרבינו היראים לא ס"ל כספר היסוד הג"ל ור"ת אולי לשיטתיה דמכרס דשרייתו זהו כיבוש נלמדה דוקא וכמהפסדים שכתב רבינו לעיל ורבינו הא ס"ל לעיל דלגלגת לאו דוקא ולכן חילק בין מים מרוונין למים מועטין מיהו עיין בב"י סי' ש"ב דלמדת הסוד איין חזו זהו צוה דאע"ל דס"ל דכביד שאין בו מינוף אמרינן ג"כ שרייתו זהו כיבוש מ"מ לקנה ידיו נמספס שרי' שאינו אלא דרך ליכלוך אבל רבינו היראים לא ס"ל כן (סס) דאע"ל דקיי"ל כר"ס דאמר שנת קמ"ז ב' מסתב באלונמיות אחת ומביאה בידו לחוך ביהו אינו אלא משום דסתמו איין מקפיד על מימיו הא לא"ה היה אסור בעטולטל גזירה שמה יסחופו. כ"כ הגמ"א סי' ש"א ס"ה קי"א ומושב קושיית הגמ"א סס סקט"ה ובא"ה סס ס"ה כ' לחוך קושיית הגמ"א ח"ל דוקא הביא אלונמיות קאמר כס' בש"ס דמוחר כיון שאין בו אלא משום מים אבל כשיייה אסור לטלטל עכ"ל ואין נראה כן מדברי רבנו דהיה"ר דמשמע מים כ' היראים לענין דאין לחוש במים מועטין לשרייתן וכן כבוסין אבל לא לענין גזירה שמה יסחופו ואדרבה מלאנו באו"י סי' ג"ט מהל' שנת שכתב סס בסוף הסומן דבאלונמיות נזרנין דלמא אחי' ליסחפם משום דכיון שאינו שרוי כ"ל משום רוצה הוא לקרויה עכ"ל והבנו כמ"כ הגמ"א וכו' מסודר דברי היראים ובס' מלמחי' יעושה צוהר להמדרגי' פי' מנית סי' תמ"ג לא זכר ד' הגמ"א ומה שדקת סס לישב מש"כ המדכ' דכר שאין מקפיד על מימיו"ו הוא כותס דספוס דס"ס הוא ח"ל דכר

בסהותם יש ליבין כדאמרינן בבבא טומטין גמ (ע) שכן דאנה נטלא עליה פרונקא והקפידו בו משום שהיטה. דכיבושו (עא) כדי שיתלבן ואמרינן בפ' רא"א הולין [ק"מ ב'] דאכור. אמר רב כהנא ואיתימא (עב) רב יהודה טיט שעל גבי כגור מסכסכו מבפנים ואין מסכסכו מבחוץ. ואמרינן בחבית ששבריה [ק"ח ג'] אמר רב הונא הסנער מכלי אל כלי (עג) חייב הטאת ומקמינן לה בחדתי ואוכבי וקפיד (עד) עליה פי' מינער טלית מן המים ומן (עה) העפר דהוי כמלבן. המנפין. תולדה דאורייתא אמרינן כירושלמי הן הן הנפין סיב או גמי (עו) חייב משום מנפין. הצובע. תולדה דאורייתא אמרינן בפ' כלל גדול [ע"ג א'] שהטב כמאי מחייב רב אמר משום צובע פי' (עז) הצובע העור בדם הלכך נדביו עם אלהינו אי שותיה בשבת משקין צובעין כגון יין אדום או מי תורית או (עה) כלים צבועים שמים כגון פרו שקרין ציירי"ש בלע"ז והם שחורות ויהרו שלא יצבעו מפתיהם וסדיניהם ובגדי לבושיהם וכן אדם שהתך אצבעו יהר שלא יתן עליו שום דבר ספני הצובע שאע"פ שהוא מקלקל וכל המקלקלין פטורין איסורא דרבנן אויבא וצביעת פו (עט) וידוי אין בו חשש שאע"פ שבצביעה קפידא אלא על אדם שדרבו ליצבע ולא מקריא צביעה כלל והיא דתניא בהמצינע [ג' א'] רשב"א אומר מיטוב ר"א אשה לא תעבירי סרק על פניה משום שצובעת אמרינן בפ' כגון (ב) שדרך צביע פיקריא. המסוך והעושה ב' בתי גירין וזוהארג. תולדותיהן דאורייתא אמרינן בפ' כלל גדול [ע"ג ג'] אמר אבוי האי מאן דעבד הלתא חייב ו"א הטאות וג' הן מוסך ועושה ב' בתי גירין ואורג. הקושר והמתיר. תנן [ע"ג ז' ב'] אלו קשרים שחייב עליהם קשר נגלים וקשר ספנים וכשם שהוא

הועפות ראם

דבר שאדם מקפיד בו ופי' שמקפיד עליהם ססס נגנדים ועיין להלן ס' מה"ב בניאור חו" ז' (ע) נס.נגדסס נגי ונכ"ל [המשחק] (נא) לכינושו בו ע"ס יז כ"ז וז"ל הנדסס ונגססוטי כתיבה בשבת כדי שיתלבן אירינן בו ונכ"ל כ"ן. ונכרובולני מ"ז דשבת אמרו הדא יתיחא בו דשרקא מעולא בו חייב תסוס מלנן וישי"ס בק"ע ונכ"ל כלל ג' מה"ל שבת אוח ג'. אולס כרוקח ס' ס"ה כ' ע"ס ס'רובולני מ"ז הדא יתיחא דשרקא מעולא חייבה יסוס לנטון ע"כ וז"ל הוא כלוהס שסמרו נכנלי שבת ק"מ א' לנכסטי' סידדא שבת דלסכור ורף כתיבתיחא היכא שסמון לנטון אסר כדנרי רבנו כ"ן ופי' דשרקא מתלקת. ודע דנכ"ל הלס ס' ק"ס כ' וילוו סוככין דרין סל פקין אסר לנכסס אוחן שבת כדי להכין לבי שרן קטין אחר רחמינן ומנגט שטולס לנכסס אחרן צדינו ומעט וחסור לעשות כן יסוס סלנטונו הוא לרין עכ"ל והמנ"ל ס' ש"ב סק"ח כ' ומנגט השולס לנכסס צידים. ונזלת נס זה מנדידי השבת! ואכ"כ סייס ומסור נעשות כן. (עב) ואיריחא נדגסס אמר רב סהנא אמר רב יהודה ולכנטי צניגרא שבת קמ"א א' אמר"כ וז"ל מ'סרד"ס כהנ כמ"כ כ"ן ואיתימא רב יהודה וכתב ע"ז נק"ל סס הל"ע אר"כ טיט ואין טורך להטיה (עג) מנלי אל כלי נראה דס"ס הוא וז"ל המנער עליהו שבת חייב הטאת וכו"ס נדגסס. (עד) וקפיד. נדגסס דקפיד ויסס ל' מהרס"ל בניאורינו לכו"נ עיי"ס ס'ס"ג הסמ"ג דקפיד עליהו כמ"כ ביראים הנדסס וז"ל כ' שדרך להיות ההוא ואוכמא וג"כ דקפיד עליהו ונרסון וקפיד עליהו נו"ל וכו"ל דהדיו נגמ' קמ"ז א' דקאמר והוא דקפיד עליהו שאינו רואה לנכסס עד שיערס וכן הביא האס"ר וכל אחד מהלם אלס לא יגער עכ"ל ותכס עדיף מנביא סב"ה ביראים כתי' סלפניט וקפיד דלך כבאר הלכס להמ"ב לאו"ה ריש ס' ש"ב ועיין שבת קמ"ז א' רש"י ד"ה קיחילי שבתא שכתב וגלמי אוכמא הוו וילאזריה תיזבו דהול"ל ג"כ דהדיו הוו ונראה דרס"י כהנ וגלמינו אוכמו הוו לאספין דלך נימא דלכומו הוו הי אפטר דנגדה כ' א' אוחא עולא קילעל כוויבדיחא זיהס להדיו סייעא דנטוס לנכ"ס איכיוא כ' ש"מ דלך היס חייב כמותבדיחא גליימי אוכמו מ"ס"ה פ"ס דעכ"ל וגלמי אוכמו הוו ובזיתת חדסיס היו ודו"ק (עה) ומן העפר דבת רבנו ספרס"ל דנס הייער מן העפר חייב הטאת יסוס מלנן דלך כהוסי' סס וכבר הביא ב"ח ב"א"ה ריש ס' ש"ב דכסמ"ז דתת ספרס"ה מפרס כרס"י ומס"ל ומן העפר פ"י או מן העפר ורואיו נס' אפי' ישראל לנס' שבת ד' קמ"א א' כרס"י ד"ה יבנעיס שכתב סס לתרן קושיית הנכמ"ק ב"ה"ל וז"ל ועוד שמשע דהסס הוא דכל הנכד צעפר אכל בל"ה מוחר בלך מייס עכ"ל ואין נראה כן מהדרי רבנו דהוסי' מן הדיס למן העפר כהנ גוונא שמשע ומן הדיס פסיעו דלפי' במקתה נגד חייב וז"ל מ"ן מן העפר ויסס כהנ כס' חוור קבית ובשער הלזין שנס' מ"ב לאו"ה ס' ש"ב ס"ק מ"א ליכס דברי רש"י דשאני מיטע מן העפר. (עז) נדגסס או הולא וב"כ כל היראבוטי ירושלמי והוא נכ' כלל גדול. (עז) פ"י ס'נוע השור כס'. נדגסס ליתא כל הס'י. אולס האו"ה הל' שבת ס' ס"ב אות ב' כ' לשון היראים כיוו שהוא לפינוי שבת"ל וכבר הרגיש צנזור הלכס להפסר מהנה צורה לאו"ה ס' ש"כ סעיף י"ס כספי' שכתב הא"ז וכ' צוה לדתת מוס"כ הסמ"ה חס כל ר"ד מהל שבת אות ב' עיי"ס. (עח) או אולכיס אוכלוס אובולס צבוסיס כמותיס או פרי כו' בל"ל בל"ל וכו' רבנו ונדגסס כהנ מוסקין צבוסיס כמו תוסיס או פרי גונדינויות שקרין כו' וס"ל סס דל"ל מוסקין צבוסיס כגון יין אדום או מי תוריס או אולכיס אוכלוס צבוסיס כמו תוסיס כו' והמדפיסיס דלנו מן תוריס הא' לתוסיס הב' וחסרו זיה ששניה צבוסיס וזה דייכס ככל לנו וביריקאנטי ס' ק"ב. ביחא ד' היראים צבוטור סלך כהנ סס רק אס שותין ס' ואלא זכר לו קאנונו ס' והכרנ"ז ח"ד ס' אלף ר"א כהנ ע"ד רבנו דהמנ"א יתיחא היא (עט) פיו ודיו ונדגסס הני' כמו או ודיו ובפריקאנטי כהנ פיו ודיו ודלנו יעיין בשבת"ל הלכס ס' פ"ו סביב סס כדרי היראים צו"ל אכל אס ניבע פרו צמסקה פיעות ל"ל נה וכו"כ הב"י ס' ש"ב ע"ס השבט"ל והלא כהנ"ל כלל כ"ד מה"ל שבת שכתב שב"ל שנידוי לא נומא בלכון הב"י עיי"ל ובמתת הופיע צוויימי ס' שבת"ל הלכס ומסורא ס' לשון כהנ"ל ובניאור ס' העמודיס אות ל"ע חס ס' הרכויות סלך רחא כדרי היראים וכבר קאנונו מהמנ"ל ס"ל ס"ב (ב) כגון כו' הלשון ממונגס ונדגסס הני' היחא כיון שדרס"ה [בכך כ"ל סס] מיקריא צביעה וכו"ה ביריקאנטי כיון שדרך האסס בכך צביעה מיקרי

ספר עמר ז איסורים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים 'ראים

הספיקה פעמים בתויון ופעמים נמלך עליהם ומניה שם לעולם ותניא [ק"ג ב'] היתר רציונות מנעל וסנדל פטור אבל אסור ומוקמינן מנעל וסנדל דרבנן שמתוך שאינם נאים (פד) אינם מקפידים לעצמם קשר רציונותיהם אלא קושרין בריוה שיכולים להביאם בעודם קשורים ופעמים נמלכים ומניהם כך לעולם וקשר רציונות המכנסים שקורין ברייז (פה) מותר לבתהילה שאין דעתו לבטלו שסופו להוציאו כשיכנסו המכנסים ואפי' קיים הדש אין בכך בלום אבל אם הוא של פשתן שמתכבב עם המכנסים אסור שפעמים נמלך ומבטל להיות קשור שם לעולם. התופר ב' תפירות והקורע על מנת לתפור ב' תפירות. תולדה דרבנן (פו) אמרו' בפרק בלל גדול [ע"ג ב'] אמר רב וזוטרא בר טוביה הוה שאלתה הוה של תפירה כשבת חייב המטא פ"ו שנתותרה (פי) התפירה וניתותרו הנקבים והוא מנחה החוט להרוק התפירה. ואיתם שיש נקבים והבלים בבגדיהם והחבלים קבועים ומהדקים אותם הויש אני לו שחמאת ואינו דוסה לשתחת חבלים או רציונות שהודקו בצוארו [שאלש] סופו להרפותו ולהוציא את ראשו ואם חבלי כנדים מהודקים שאינו יכול לצאת אלא בהרפותו מותרים בחבלי הידוק צואר ואם חבלי הידוק (פה) רחבים שמוציא ראשו בעודם מהודקים ונסלך פעמים להניחם בן לעולם אסור כחוט של תפירה. הצד. תולדה דאורייתא (פט) דתנן בהאורי. [ק"ד ג'] צבי שנכנס בבית ויישב אחד בפתח ומילארו ובא השני ויישב בצירו אע"פ שעמד ראשון והלך לו הראשון חייב והשני פטור אע"פ שלא צדו במצודה אלא בשיבתו חייב דדומה לצד. תולדה דצד דרבנן. כי הוה ועוף שברשותו וגדלה בביתו ועכריו לרבויו כשרוצים לתופשם והם בבית גדול כל כך שאם לא נגלים חזי בני אדם היו צריכים מצודה לתופשם אסור לתופשם ואף לדחותם לאותו צד שנוהגין לתופשם כדתנן [ק"ו ב'] היה ועוף שברשותו הצדן פטור וכל פטורי דשבת אמר שמואל [ג' ב' א'] בלום פטור אבל אסור בר מהני תלת צידת צבי שהוכרנו למעלה כשישב. צידת נחש דתניא הצד נחש אם לרפואה חייב ואם לתעסק שלא ישכנו פטור. ומפני מורא ארמינן התפס מורא אה לעשות לה פה חייב ואם להוציא מנחה ליהיה פטור הלכך צריכין ישראל להזהר שלא יתפס סוס שמרד (צ) ופרה מורדת שעשוים לרבויו אפי' בחצר אם

תועפות ראה

שאחד חובר סני נקשר אחד לכל אחד משני ראשי החוט בו' ואין השגון מדויק מש"כ לכל אחד משני ראשי החוט שאם עושה קשר בראש החוט מלך אחד שלא ישמש וכן בראש שני היה חייב מחמת הקשרים לרעה רצונו כמו קשר החבל אלא ל"ז שקופר שני ראשי החוט יחד בקשר אחד כגמ"ה מהר"ם צביאוריו לפמ"נ סג ונס' מ"ב לז"ח סי' ש"ו כס"ל צביאור הלכה שנו ד"ם דינו כשני קשרים כל דגם לענין מעשה אומן סוה הוא לטני קשרים בעלמא והוא דלג כהגמרת אדם סב' לעיל אות פ"א דזה שקשר ראש החוט אין בלון רק מעשה הדיוט וטו"ש. (פד) נאים אינם מקפידים לעולם להדק קשר בו' שיכולים להזיזם בעודם בו' ליה צדכס וזל"ל אלא צדכס איהא נאים וט"ם הוא וז"ל נאים כגמ"ב בלון וז' הוי העמודים עמס"כ במנעל וסנדל דרבנן וז"ל במנעל מוקמינן לה בדרבנן בלל כסנדל מוקמינן לה בדרומהרא שיי"ם גרמ"י ודברי רצונו רב דרבנן הוא כפירש"י ודלא כפי' ספר התרומה שפי' דרבנן פסיגים סניס ל' ימות השבוע במנעליהם עד שבת ועפ"י כ' רצונו וקשר רצונו המכנסים בו' מותר לבתולה בו' דלילו לפי' סה"ת אסור לרובין שבת כגמ"ב מהר"ם פ"ו דשבת סי' א' והנדרכי עס וצורקת בו' פ"ה והרש"ש ציומא ע"ה ב' המה ע"ה סה"ת מ"מ ציומא סה' היו ייחן נבעי לייטעס עמאל דמיתותא לסיס מספאי ולגני ולק"מ לפמ"כ הסמ"כ בשם ר"י צוה"ל ואין חולקין מעליות מנהלים אלל בלול שבת לפי שגומדים בכל הלילות של חול וסוככים מעט במלבושים ע"ל וז"ל אין לחוס על היעט כל"ב (פה) דרייר. צדכס שמועין דק"י ר'. (פו) דרבנן ט"ם וז"ל דאורייתא. (פז) סי' שיתורה בו' צדכס גני' סי' שנתורה התפירה ותריווה הקדים ומנאיר דבדרי רצונו דלך כתי' בערוך שכתביו לעיל אות פ"א דחייב משום עוה וכן מנאיר צירולמי פ' בלל גדול ופ' האורג ה"ב בשם רב המורה גדדיו ללכת חייב משום חוסר ובינו קר ממרח דרב וזוטרא בר טוביה אמר רב שבצלי ועט לפמניו צירולמי איהא ר' זא רב ירמיה בשם רב אולב ברו"ה הל' שבת סי' ס"ו הביא ר' זא בר ירמיה בו' והוא ר' אבא בר ירמיה ומדברי הא"ו"י עס נראה ג"כ דמר מירא הוא צירולמי והבבלי ואלו לפי' הערוך ל"ל דהמורה חוט של תכירה שאני מהמורה גדדיו ודברי הערוך הם מפי' ר"ח. (פח) הידוק סאיר רחבים כו' כגמ"ב וז"ה צדכס. ובסנה"ל השלם סי' ק"ה הביא צדכס היראים ככחז כאן ומסס הנהיה בפנים תיבה שלסם המוכרז כאן. (פט) חולדה דאורייתא בו' היראים לשמוע סב' במלכות חורב חולדה דאורייתא דלמר צפ' בלל גדול ב' וז"ל כגמ"ב חולדה דאורייתא תמיא צפ' בלל גדול בו' וכן דהס חולדה דאורייתא בו' אכל להרמ"ב סב' בפי' מהל' שבת הלכה ב' ג' ד' לו חלו המלכות וכל שווא מעיינס הם הקראים אבות מלאכות כיז הוא ענינים בו' בודאי ס"ל דגם מהמיינן לענין צדכס כגמ"ב בו' והוצא בהמ"ב ס"ו מהל' שבת הכ"ג הוא אכ מלאכה אלא חולדה עמס זה ענין יורה הוא וכל סוגוה לגד אותו וכלהו להלכות חולדה ל'ידה כתב צפ' הכ"ג בענין אחר והוא המשלה בלבים כדי שיטודו נצאים וארנבים וכי"ב וצרה בלבי משני כגלג וזיה הוא רורק אחר הגני לו שעמד בכניו והבבלי עד שבניעו כגלג וחפשו הר"י חולדה היה חייב ועי"ם במרכבת המשנה והלא כגמ"ב צפ' דברי מרדכי להג"ו מרדכי פרידבור סי' כ"ב אות מ"ה ביה"א אשתמיהו' להמרכבה"מ מ"ם צפ' יראים סי' ק"ב [צדכס] ה"ד לני חולדה דאורייתא שלא נדו ציומיה חלל שיביטו הרי דיש חולדה לזרה בלא חיפוס בלל עכ"ל וצמחה"ת שלא כדון כסני עליו צוה דרברי היראים הוא סלל בדרך הרמ"ב בלל והמרכבה"מ בשעת הרמ"ב קאו ובי מה ענין לו נש"כ בכפר יראים ולסיפת הרמ"ב עכ"ל דלף שלא נדו ציומיה אלא ביביטו הוא חז ואל חולדה דוק דברי הרמ"ב פ"ו דשבת והמזל דבדרי. (צ) סוס שמרד בו' משמע להדיא דסוס שמרד אינו אלא חולדה דרבנן

וקסא

ספר עמד ו אימרים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים יראים קלח

החצר גדול שאם לא גדלום בני אדם היו צריכין צידה. ואל תשיבני כללא דשמואל לאו הוקא מדתנן בבבא בדליקין [מ"ב ב'] המכבה את הנר מפני הליסמין מפני עובדי כוכבים ופני החולה שישן פטור ומפרש לה חוטר הוא ל"ק (צא) שלא כלל שמואל אלא פטור שהיה יכול לשנותו ומה ואין אנו יודעין למה שנה פטור הלכך נ"ל לומר אסור שנה פטור אבל התם טעמא דבה איכא אמאי שנה פטור דלא מצו למהותיה מותר כדאמרינן התם [מ"ב ב'] בדין הוא דליתני מותר אלא איידי דבעי למתני כהם על השמן כהם על הפתילה חייב דהנהו דמו לליסמין עובדי כוכבים ורוח רעה דכולה משום הסרת נוק הנא רישא פטור אבל הני תלת דמפיק שמואל מכללא לא הני חייב כמילתא דרמי למאי דתני פטור. הקשה רב יהודאי גאון בהלכות גדולות דשמואל אדשמואל (צב) דכצידת נחש שלא ישכנו אסר שמואל פטור ומותר והיא נקראת מלאכה שא"צ לגופה ופטור עליה (צג) אלמא שמואל דאסר פטור ומותר במלאכה שא"צ לגופה כר"ש מ"ל וכו' כירה [מ"ב ב'] אמר שמואל אפי' שיעור לצרף מותר למיטרא דשמואל כר"ש מ"ל [וכולי] ומשנעני נבי לצרף דדבר שאין מתכוין הוא כר"ש מ"ל נבי כבוי דמלאכה שאינה צריכה לגופה היא מבר לה כו' יהודה והרי"ן רב יהודאי לעולם כר"י מ"ל סוהו מידי דאית בה היוק סודה ר' יהודה (גד) כגון צידת נחש שלא ישכנו כדאמר שמואל התם בפ' כירה [מ"ב ב'] מכבין נחלת של מתכת כהוד"ר אבל לא נחלת של (צה) עין שאסור מיש נחלת של מתכת דשרי אלא היינו טעמא דכנחלת של עין ליכא היוק רבים דכמה דלא כביתא אית ביה סומקא והוי ליה נחלת של מתכת אע"ג דהאי סומקא אולא קליא ואתי לאיתווקי ביה וכו' היכי דשרי שמואל בנחלת של מתכת משום היוק רבים (צו) ופליגי עליה דר' יהודה כהודיא עד כאן דעת הגאון ולשונו. ואינו נראה לי כלל חילוקו ופירושו שפירש בין נחלת של מתכת לנחלת של עין כי אחרי שמלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה היכי שרינן איסור והויב ברת וסקילה משום היוק רבים. ודחילו נחלת של מתכת לנחלת של עין כאשר פירשתי בכבוי. נחלת של עין מדאורייתא וכבוי נחלת של מתכת מדרבנן דמלאכה כבוי סמלאכת המשכן גמר לה והיא לא היתה אלא בנחלת של עין בצורפם והב וכסף ונחשת כדון כל צורפים שמשחמשים בנחלי עין לכבותה ושל מתכת לא מצינו במשכן שאין דין צורפים להשתמש בנחלי מתכת אע"פ שמתכין טפי (צו) המתכות ומבעייהם לעשות המלאכה לא דין נחלי מתכת הלכך שרינן של מתכת במקום היוק רבים ושל עין לא שרינן ליה והויא דשמואל אדשמואל מרצינן דלית ליה והויא דרב דבת' שמונה שרצים דקרי צידת נחש שלא ישכנו מלאכה שאינה צריכה לגופה. אך מ"ל לשמואל דכל צידה

העפפות ראו

וקשה דנדרשנמי ט"ד דשבת ה"א אמרו על המשנה דמי' ועפ' שכרשורו ה"דן פטור וז"ל לא אמרו אלם שכרשורו דאם הא אם אינם שכרשורו דאם חייב אר"י הא אמרה שור שמרד הלכו שכרשורו חייב וכ"ה בהנמי"י מ"ו מהל' שבת הכ"ד עיין בשבת דאם כלל י' מהל' שבת אית ב' עיי"ש בצורף וזוכן דבריו להראים מיירי בנה לבינו בערב אלג הירושלמי מיירי במרד נעמי עיין בצורף הנר"ל לה"ח סי' טס"ו סק"ג' מש"ס ע"ד היומגר וזמנר אסור משום סיפא אפי' בחצר אם כו' וסס ודאי אין חובב כיון שעכשו א"כ מעולה כו' ומתבאר ו"כ דברי היראים בזה. (צא) הא נ"ק כו' עיין שבה ג' א' תוד"ה בר שתי' בצופן אחר. (צב) עיין שבת ג' א' תוד"ה הא שבהו דברי בה"ח ור"ח תי' לוקיייהו ורבינו מתיר לה בצופן אחר. (צג) ופטור עליה. בנדפס כתוב יותר וז"ל עס והיא נקראת מלאכה שא"צ לגופה דלאמרינן גפי' שמונה שרצים [ק"ו ב'] ה"ד נחש שכרשורו דאם מתעסק ס"א ישכנו פטור ואם לרשויה חייב מאין תנא אמר רב יהודה ר"ה היא דלאמר מלאכה שא"צ לגופה פטור עליה אלא כו' וז"ל אמר רב יהודה אמר רב ר"ה היא כו' וז"ל רבינו בסמוך ללית ליה היא דרב דנפ' שמונה שרצים כו'. (צד) מודה ר' יהודה וז"ל הריקאנסי סי' קכ"ח ע"ס רבינו בחינן הבה"ל אולם רבינו סיוס כאן בסוף דברי הבה"ל ופליגי עלי' דר' יהודה בההיא וז"ה בנדפס עיין בסמוך אות ז"ו וכבר עמד ע"ל בצורף מעשה בנאלל להריקאנסי עס דמשקת היראים בלשון סגנון הוא סותר ריש דבריו דגם ר' יהודה מודה בזה ולכאורה ה' נראה להגיה בסמוך דברי רבינו כדפס קשה דרבי יהודה בההיא והיינו רב יהודה דלאמר רב ר"ה היא ע"ז פליגי שמואל ואמר דגם ר' יהודה מודה אולם דברי היראים בנדפס קשה להגיה כן גם פנימם הבה"ל ש"ד' לשכת ב' בזה"ל לעולם כו' יהודה ע"ל מיובי במדי דלית צויה היוק אמר כהא ודאי לא מדינא אלא נ"ר יהודה וז"ל הרשב"ל בחי' לשכת דמ"ב ע"ה רב היא וזכר בעל הגמט ור"ח ז"ל דרבי יהודה אפי' במקום היוקא אמר אלא דשמואל לא ס"ל כוונתי במקום דאיכא היוק ומש"ה הויר לזר אה הנחש ולכנות נחלת של מתכת כו'. (צד) של עין מכדי בחרווייהו מלאכה שא"צ לגופה ומתייב ר' יהודה ושמואל כוונתי ס"ל מ"ה נחלת של עין שאסור כו' כ"ה בנדפס וכו"ל כאן. (צה) רבינו ה"ל בעקרב טלג עלי' שור משום היוק רבים ופליגי כו' כ"ל וכו"ה בהריקאנסי סי' קכ"ח בלשון רבינו אלג דלא חזר עם מ"כ כאן ופליגי עלי' דר' יהודה בההיא ועיי' לעיל אות ז"ד ובנדפס איהא נחלת של מתכת משום היוק רבים ופליגי עלי' דר' יהודה במקום היוק רבים ה"ל בעקרב כו' ולענין קיישי היוק רבים ועלו בע"ה ה"ל היכי שרינן איסור ומיוב ברת וסקילה משום היוק רבים עיי"ש בהריקאנסי בנאר משה בנאלל אלא הלן בנאלל סותר כתיב היראים נחש כהה"ל ומרן דמין ש"כ דמין דלדכו להויק ורבים ופליגי עיין וכן כסכות נפשות חשיב ליה שמואל כו' עיי"ש עין לקמן בניאוריו אות ק"ל. (צז) פסי נו' בנדפס פסי סי' המלאכה אין זה כבוי נחלי כו' ופי' רבינו הוא כרש"ל.

ספר עמוד ז איסורים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים יראים

שאינה אלא להכריח את ההוק מטה (צח) לא מקריא צידה ולכן שלא ישכנו פטור. וגם יזהר אדם שלא לצוד פרעושים בכגדו דאיסורא דרבנן הוא אליבא דבוליהו בפ' שמונה שרצים (ה' ב') הצד פרעושי בשבת ה"א מהייב הנאה ור' יהושע פומר אע"ג דהלכתא כר' יהושע דפומר (צט) מיהא דהניא כל פטורי דשבת פטור אבל אסור. וע"ז יש להשיב מתיי טעמא דהא דאיכא למוכר אידי דתנא ר"א מהייב תנא ר' יהושע פומר ולעולם פטור ומותר קאמר וראיה לדבר דאמר בפ' כמה אישה יוצאת (ס"ג א') ר"א פטר ואמרינן התם דר"א שרי לכתחילה ואידי דתנא ר' מאיר מהייב תנא ר"א פומר ועוד דאיכא למיטר דלישנא דפוסר לא כלל שמואל שלא כלל אלא פטור ופטורים ולכל הפחות יש להתיר לצודן על (ק) בשרו ליפי בשרוו שראיתו פ' רבינו שלא נהלקו ר"א ור' יהושע אלא לצודן ע"ג כגדו מכהינן וירא שמים יפרוש אפיו על כגד מכפנים שלא על בשרו והצדן לא הפסיד. והשוחטו. פ' שמואל (נ"ה ע"ה) משום מאי מהייב משום נטילת נשמה. תולדה. הובל כדתנן [ק"ו ב'] שמונה שרצים האכורים תורה הצדן וההובל בהן הייב ושאר שקצים ורמשים הצדן לצורך חייב וההובל בהן פטור פ' הובל בהן כנצרך הדם ולא יצא שמתוך שאין להן עורות הותרה הכוונה לזכוכיה ולא דמיא לשוחט ומנין לנו שאין הלוק ביה ח' שרצים לשאר שרצים אלא כנצרך הדם אבל בחובי כיוצאת הדם ככולהו שרצים חייב (קא) דתניא בתוספתא ומייתנין לה בחולין בא"ט [מ"ו ב'] ושאר שקצים ורמשים עד שיצא מהם דם וכ"ל בשמונה שרצים כדמין דתנן נצרך הדם אע"פ שלא יצא וכו'. אמרינן בכלל גדול ביושלמי המוציא דם הייב משום נטילת נשמה שבאותו מקום. כשהיה אלו דברים בפסחים [ג"ג ב'] אמרינן הו"א יצא שוחט מכלל מקלקל שהרי הכהמה היה יקרה מן השחוטתה נזכא כדאמרינן בחולין פ"א [מ' א'] אמר רבא (קב) כמין של עבודת כוכבים מותר לשוחט בה ואסור לתתוך בה כשר יותר לשוחט בה מקלקל הוא ובפסחים (קג) כתרבינן למה חייב שבת דאמרינן שבתו אלו דברים השוחט בשבת בחוץ יעובדת כוכבים חייב ג' הטאות מאי תיקן תיקן הוציאנו מידי אבר מן החי ותהיה דחולין לא קשיא דלענין עבודת כוכבים דתיב לא ידבק בידך מאומה ריוח ממן ויהי הקפידה תירה ומאחר שפיתחו דמיו בשחוטתו לא דבק והיינו דתנן לענין עובד כוכבים בפ' כל העצמים [צ"ט ב'] ויולך הנאה לום המלא. אבל לענין שבת כיון שנעשה מלאכה כדרך עושה מלאכה אע"פ שפחתו כדמים מתקן קרינן ביה לענין שבת שרוב מלאכות דשבת כך הם חלק ועשאו חלקו פיתחו דמיו וכמה מלאכות יש בהתיבת כגד לעשותו חלקו ופי' כל המקלקלים כך הם כל המקלקלין מלאכתם שלא עשאוה משפט עושה מלאכה כזאת ואין פ' כל המותרים מלאכה דמיה דבר הנעשה. לענין עבודת כוכבים פ' מקלקל כי עושה הוא פוהת דבר הנעשה אפ' מדמו הראשונים. תולדה דרבנן. שלא להבול בצרירות הדם בכל שקצים ורמשים לבר מוח' שרצים האכורים בפ' ויהי כוונת דרבנן ושאר שקצים ורמשים הנחבל בהן פ' בצרורות דם פטור ואמר שמואל כל פטורי דשבת פטור אבל אסור אע"פ שחבלתן חזרת ולא דמי לשוחט מדרבנן מיהא אסור. ואם אדם נחבל אסור להוציא דם מחבורתו דתנן בעירובין פ' המוציא [ה"ג ב'] בהן שלקה באצבעו כורך

תועפות רא

(צח) לא מקריא יודה כו' עיין ביהמ"ל (המג"ל ס' ט"ו ס"ק י"ב ופ"ו) במשנה דשבת קפ"א ד"ד יודה מעשה נח לפני ריב"ז צנכר וחזיר חושבני לו מתחתין אין לומר במש"כ בצנכר הלכה להמ"ז לא"ח ס' ט"ו ס"ק י"ד רבני יודה קפולן לשיטתו דמלאכה שח"ל חייב עליה טי"ל דהא צנכ"ג דתקרב שלא תהיה נח לר' יהודה שרי לר"ה רבנו ודעושים ועיין מש"כ ע"ז הגמון ר"ח סרוויין וז"ל כנכסותיו צנכס"ח ד' ויולגא (צט) דפוסר ס"ס וז"ל פוסר מיהא תני וכל פטורי כו' וכ"ה צנכס [בגרי"ד]. (ק) על צנכר י"ל על צנכר וכ"ה צנכס חסב"ג פ' רבותי ר"ה סקון לפרס"י שם ד"ה הלך סכ' או יצנכריו מבחון ועיין ביבואר מעשה צנכס להריקאני ס' קפ"ח והנה כמה שריה רבני לומר ליה"ל דכותר לא כלל שיהיה וז"ל ר' יהושע דכותר פ' דמותר קאמר ז"ל דני' מתלוף צנכר דהא צנכס ק"ו ב' איירי צנכריה דחב"ל כל שאין צמינו נימד כסור ועב"ל דפסור אכל אסור כמ"ס שמואל וז"ל ר' יהושע דלגור כל שאין צמינו נימד שטר ומותר הוא דעת שלישית וז"ל כזה מ"ס צנכס ל"ו ב' פשוט ומשני מ"ד צמינו נימד אסור של צמינו נימד מותר קמ"ל אלמא דשלא צמינו נימד אסור צנכריה שם וזכ"ה ה"ל א"ל דהכריעה איהו כר' יהודה כמ"ס נגמרא וסיני חכמים בר פלוגתי' דר' דעת ר"ו ב' וז"ל יהודה צמינו נימד אכל אסור משא"ל לר' יהושע פומר ומותר אולם מותר דחוקין לחכמים דר' מ"ל שאין צמינו נימד פטור אכל אסור יותר הו"ל דגם ר' יהושע ס"ל חכמים ולמה לן לעשות עוד מתלוף כזה ועיין במשנה אדם כלל ל' מיל' שבת חות ה' שהניח שם פ' ארבע בתי"ש צנכס ל"ו ב' קמ"ל דר"ה קמ"ל דהוי צמינו נימד וכו' ע"ז הפ"ו וזוהר וגם המהר"ם צנכס שם כ' וזוהר וז"ל אין לומר קמ"ל דאיקרי צמינו נימד שאין זה קמ"ל וטור ד"ל הו"ל מ"ל שאין צמינו נימד הו' אברי כו' עמ"ל ועיין בס' עמק הלכה חלוה"ה פ' ל"ח ט"ז שם לפרש דך צנכס לשיטת רבנ"י דלא כהרשב"א ועיין להלן צנכסות ה"ט ט"ז צנכסות ה"ט ט"ז צנכסות ה"ט ט"ז (קא) הייב דלא כהרשב"א פ"ח מה"ל שבת ה"ט עי"ש צנכ"ס ועיין כתובות ה' ב' ה"ד' דם דשעיה דהצורה הוי משום נטילת נשמה וז"ל מיושלמי ועיין בחי' מהר"ם ל"ס הינות מ' ב"ג. (קב) ר"ל לפנינו אמר ר"ל אמר רבה בר אבהו ועיין בשבת ק"ו א' תיר"ה ה"ה וצחולין ח' א' ה"ה מותר כדברי רבנו כחן. (קג) ובפסחים כ' הגד"ל שפי"ל לתיב"ה זו מותר ואי אומר רבנו כיון

ספר עמד ואיסורים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים יראים קלמ

עלי גמי במקדש אבל לא במדינה ואם להוציא דם כאן וכאן אסור פי' (קד) שמוציא דם נראה לחובל .
 הפושטו . כפשיט לא מדיב מדאורייתא אלא א"כ מפשיט מאותו ענין שיהא העור ראוי שכן דרך מפשיטים
 וכך היה הפשט כבהמות הטשכן . תולדה דרבנן . המפשיט את העור וקורעו כהפשט כדאמרינן בב"כ הקדש
 [שנ ק"י ג'] י"ד שחל להיות בשבת בפשיט את כולו דשרינן איסורא דרבנן משום כבוד שמים ומסקינן
 להכי ליבול איסורא דאורייתא דשקיל ליה בברזיה פי' (קה) בשבט ברזל וקורעו . המולחו והמעבדו . ומקשנין
 בכלל גדול [י"א ג'] היינו מולח הוא היינו מעבדו ר' יוחנן ור"ל דאמרו תרווייהו אפיק חד וביביל שירבוטו . תולדה
 דרבנן . שלא ימלח אדם כשר ואוכלין לא בשבת ולא ביו"ט אם אינם צורך יו"ט ותניא בכיזה פ"א [י"א ג']
 אין מולחין את החלבים (ק) ואמר בפ' ה' שרצים [ק"ח ג'] תניא ר' יהודה אומר אין מולחין צנן וכיזה
 בשבת רב חוקיה משמיה דאבי צנן אסור ביצה סותרת . ואע"ג דאמרינן [מגין ק"ח ג'] מלוח הרי הוא
 כרותה לא מתיבב משום טבשל דלא הוי תולדות האור ולהכי שרינן בחסם בפ' כורה [ג"ט ג'] דלא אמרינן
 אלא גזירה תולדות חסם אסור תולדות האור . פי' אבי תני לה בברייתא הכי ולא לחלוק על הברייתא בא
 וקיייל בע"פ פ"א [י' ג'] דבשל סופרים הלך אחרי המיכל הדוקא מליחה (ק) אבל מיבול שרי ותנן בכיזה
 פ"א [י"א ג'] אין נוטנין את העור לפני הדורסן וב"ה מתירין ובפרשנין התם [ג"ג] דלא שרי ב"ה אלא משום
 דלא לימנועי משפחת יו"ט והתירי סופן משום תחילתן הא לאו הכי אסור דדמינן הריסת העור
 לעיבור (ת) . והמוחק תולדה דאורייתא אפר רב אחא בר הנניא [שנ פ"ג ג'] השקף בין העמודים בשבת חייב משום
 סמוק ואמר רב חייא בר אבא מה לי ר' אסי משמיה דריב"ל המסרה רשיה בשבת חייב משום סמוק .
 תולדה דרבנן . תנן בחבית שנשברה [ק"ז ג'] לא יקוב החבית כיצדה ואם היתה נקובה לא יתן עליה שעוה
 סמני שהוא סמרה אמר ר' יהודה מעשה בא לפני ריב"ז בערב שבת (קט) ואמר חושש אני לו מהסאת
 ומשחא קי"ל כמאן דשרי (ק) דלא גורינן משום שעוה . המחטבו . קי"ל כל דבר שאדם מחתך ומספיד
 על סדרת נקראת מלאכת מחתך [גנ"ג ג'] . תולדה דאורייתא . תניא בכלל גדול [ש] התולש את הגבע

תועפות ראו

נומר דמש"כ מחללה בשליש אלו דברים בפסחים אמרינן ה"אן י"א שזם מכלל מקל"ט סי' לא אמתייהו הכהוס דקדקן כן אלא
 אבריהה דהכוסה בשבת סי' [ורש"י נרם הכהוס תפלת בשבת כו'] חס"ל ובפסחים מתירין כו' דלמרינן בשליש אלו דברים הכהוס כו' .
 (קד) סי' כו' הירקאגמי בני' ק"ס הניא דברי רבינו ועיי"ש צביאר טעשה בגלגל שהעיר על מה שמעמט להרא"ם הוא דרבנן ואילו רש"י
 פי' בנחם י"ג א' ד"ה כ"ח מולח הוא איסור דאורייתא וכן נראה מד"ה"ס שם ד"ה ט"ז אלא לא בעייה גזירה אלא להוציא
 דם ש"ט ולהוציא דם דאורייתא הוא דלא דרבנן היא גופה גזירה כו' עיי"ש . (קד) פי' כשכנס ברזל וקורעו נדבדם ליתא והגה דעת
 ריטו כפר"ש שבת ק"ז א' דשקיל ליה צננו לאו מלאכה הוא אלא שבת וגם רבינו קרי ל' תולדה דרבנן אלא התוס' שם פי' דשקיל
 ליה צננו דליכא אפי' שבות עיי"ש ועיין הגולה שבערינן לגרי"ס ערך גרו ובמה"ס סי' ש"ג מנ"א ס"ק כ"ג כ' ע"ש הריב"ם אפשר
 דהוא מפרש דע"י דשקיל ליה צננו הוי מלאכה שא"ל וליכא כ"ל איסור דרבנן ודומה לפיטול התקן ט' . (ק) נראה מדברי רבינו
 דמליחת הלבים ג"כ אינו אלא מדרבנן ולפי"ה הא דלמרו בנייה י"א ב' מה לי למיפסחיה מה לי למתחטבו ע"כ פירושו דלפי ג"כ
 למתחטבו וכו' ה"א לא שרי כיון דדי למפסחיהו ודלא כפר"ש שם דגם משלון רש"י נראה דבגלגל לא שרי עיבוד ע"כ רש"י מליחה
 שמת אדם סי' י"ז ס"ג כלל ג"א ובס' שמת יו"ט מנ"ס בנייה שם כ' דגם משלון רש"י נראה דבגלגל לא שרי עיבוד ע"כ רש"י מליחה
 מאבות מלאכות היא דבבר שיש בו עיבוד דוקא ועיי"ש עוד מש"כ ליישב קושיית המל"מ פי"א מה"ל שבת ה"ה עפ"י ד' ה"ר"ן דמליחת
 הלבים דלא אובליג גמורים הם שייך בהו עיבוד דאורייתא וכ"כ צביאור הוס' בעורה להב"ח ויקרא ב' י"ג עיי"ש צאורך וכבר קדמם
 השע"מ בפ"ג מנ"ל יו"ט ה"ה א"ך לא זכר שם שיטה הירא"ם דכאן . (ק) ודוקא מליחה אלא שיעול כרי . לשון הדגסם ודוקא מילת
 ומנה אלא מימלת ומכל שרי וכ"ה בירקאגמי סי' ג"ז ע"ש רבינו הרא"ם , ולשון הירא"ם כה"י שלפנינו שלשון הגמרא דשבת ק"ח ב' דלר"ז
 מנה לא מנהגה סטלי דהוי מטיבולא ועיין בפ"ג א"ה ריש סי' ש"כ צביאר דעת הגמרא וחסד הסב"ל הגלם סי' פ"ח
 וז"ל וע"ן גופי' דוקא למימלת' הוא דלסור פי' שמה ימלך ולא יאכלנו אלא למיטבלי' כו' עכ"ל ופי' ראה זה חכם הוא . (קד) נראה
 דס"ל לרבינו איסור דאורייתא מלל כיון דלא חייא לעיבוד כמבואר בסוגיא דשבת ע"ש א' ורש"י שם א' והרמב"ם שם מיידי צנור ירשה
 דכבר חייא לעיבוד ובהו פשיטא דהרמב"ם הוא מלאכות והיא תולדה דמעבד ומיבי דלא כהמ"מ שם עיי"ש . (קט) שבת כ"ג
 דיעות זו מיוחדת וכן ליתא נדבדם ובמ"ס עגרוש . דמבואר ביבוסלמי ה"ה שמונה עשר ענין עבד הוה יתיב כדלא עבד
 ולא אלא קאמוי אלא אילין תרין שרידי כו' . (ק) כהנן דשרי שם קמ"ו ז' א"ל ר"ם ב"ה לרב יוסף צפירוס אמרת לן בשמ"י דרב
 משחא שרי וכ"ש רבינו אלא הרי"ף והרמב"ם והרא"ם ספקו כ"ל"ק דרב אבך ובעינן משפט שם כ' בנאות ז' ופ"ה"ס שם' ואילו לא מלאכה
 דין זה בסמ"ג , ועיין שבת ג"ס כ' ב"ב ורמנו אר"א צביאוריו ולא"ה סי' ש"ד סק"ג , ומש"י כ"ד קמ"ז ב' ד"ה אסור . למרו עכ"ל
 א"ט מדוקא לפנ"ד דלאו דוקא למרו דה"ה נחם שמן טעה דפסי' האנית סבני הנקב ג"כ אסור לרב ואם פרש"י מדויק יס לתרן דברי

ספר עמד ו אימרים שאינם נעשים רעלבריות כיאם לשמים יראים

הקומטו (קיא) והמירוטו חייב נ' הטאות ואמר ר"ש בן לקיש קומט חייב משום מהתך ואמר אביי האי מאן רעביר הלאתא חייב ו"א הטאות ותדא מנייהו משום מהתך. תולדה דרבנן. שלא יקוב (קוב) אדם עלה רימון בפי נקב חביתו כדי שיקלח את היין כדאמרין בחבית שנשברה [היי"ו] טרפא דאסא אסור מאי טעמא אמר ר' ירמיה (קין) מדפתי מעלם מרוב רב אשוי אמר גיזרה שמא יקטום פ' (קיד) יתחכנו למדת הנקב ורבוניו פירשו שמא יקטום העלם מן הענף והוזה ליה מתקן ואינו נ' לה דהא אמרין התם איכא כנייהו דקמים ומנח (קמו) פ' למ"ד משום מרוב איכא למ"ד שמא יקטום ליכא ואי כפירושם שמא יקטום עלה אחר איכא דהא בקמים אמרין ובהו גורין. הכותב שתי אותיות. והמחוק על מנת לכתוב שתי אותיות. סתם כתיבה אינה אלא בקלף וכדון. תולדות דאורייתא. דתנן בפ' הבהנה [ק"ו] כתב בסם ובמיקרא בקומטו ובנקנתו ובכל דבר שהוא רושם חייב והכותב על בשרו חייב (קמו). תולדה דרבנן. דתנן בפ' הבהנה בתב כמשיקן במי פירות כאבך דרכים סופרים וכל דבר שאינו מתקיים פטור וכל פטור דשבת פטור אבל אסור. תנן בהבהנה הכותב כלאחר ידו והגלו כפיו כמשיקן כתב אות אחת סמוך לכתב וכתב ער נבי כתב נתבין לכתוב ח' וכתב ב' ויזיין אחת בארץ ואחת בקורה כתב על ב' כותלי הבית על ב' דפי פנקס ואין נוהגין (קין) זה עם זה פטור כתב אות אחת פטור (קיה) ר"י בן בתירה מחייב והכמים אומרים משום שבות ואמרין בנמרא בנהלת בשל פתחת. תולדה דרבנן למוחק. דתנן בפ' השואל [ה"ח] מונה אדם את אורחיו ואת פרפרותיו סמוי אבל לא מן הכתב מ"ט אמר רב ביבי גיזרה שמא ימחוק ומסקינן אפילו כתב על גבי כותל וסידלו. הבהנה והסותר. תולדות דבונה דאורייתא דתנן [ק"ג] הבהנה כל שהוא המסמרת והמכתב כמשיקן ובמעצד והקומטו כל שהוא חייב. תולדות דרבנן. תנן [ק"ג] תולין את המשמרת ביו"ט וחכ"א אין תולין (קין) דרבנן ומעמא דאין עושין אהל עראי לכתחילה ביו"ט. וכש"כ בשבת ומסקינן דר' אלעזר לא שרי אלא סמטע דבבשריו אוכל נפש דהו' יו"ט אבל דב"ע אין עושין אהל עראי. התן בפ' כל הכלים [ה"ג] פקק החלון ר' אליעזר אומר בזמן שקשור ותלוי פוקקין בו ואל' אין (קוט) פוקקין בו

הועפות ראם

רב יוסף שאמר משמ' דרב משהא שרי ונאמת רב אסר ד"ל תרווייהו אימנייהו מרוב אסור ולתא נלא מירוח שרי. (קיא) והקומטו נגדפס ולפניו נגמרף והקומטו. (קוב) יקוב ל' יחזיק ונגדפס בני' שלא יק' אדם עלה ויין בפי כו'. (קג) ירמיה לפניו יומר ובר' ג' גני' שזכאל והרמ"ל ל' יאזה. (קיד) כו' פ' ריבט הוא כפרס"ל שבת קב"ה ל' עמש"ל רב אשי אפ"ל בתלוס גיזרה שחא יקוטם שיי"ש ברס"י והא"ר פ' ס"ד סק"ה ל' מדעתי לפרש שחא יקוטם דהב"ל דר"ל שחא יק' אכזב ארובה ויקוטם ומנאל עושה עלי ויסיס כן וראה לי אלא דכל הספקים לא הנינו כך ע"ל' ולפלא שחא ראה דברי היראים כן שמעתיחא דהיראים בנאוי' כולי יוזא מסי' אין ד' היראים כמשיבו ממס דהא"ר מפרש גיזרה שחא יקוטם ומנאל עושה עלי וכפרס"ל שבת קב"ה ל' אצל רבינו היראים מפרש דהחוב מנאס מהתך דניהו יין חוליה אס מהתך ניד או צבלי שחא אינו מקפיד אלא למדתו יא"ל לדרין אחר שחדי עמוס זה קוטם העלה מפני שהוא ארוך ויהר מרד"א ומנ"כ בשבת אדם ה' שבת כלל ל'ו המחזק שיי"ש שחדי דברי היראים. (קמו) ומנח לפניו ומנחי בלשון רבים ולפי נרשיתו מיוסב קושיית רביט כמנ"כ הדרישה לחו"ה סו' ס"ד סק"ה נדפס הסור וק' נרשיתו ומנחי עיין בנ"ש שם לפרש דלא תיקום קושיית רביט וז"ל הנ' ורב אשי שרי ולא חקר שמתל אלא כשאין יוקן לקב מענ"ל דיון לדרין לחור אחריו גזיקין שיהא לא ימאל קמוס ויבא לקמוס עכ"ל ודבינו לא יירא ליה בכסי ובניזור הלכס להמ"כ לחו"ה שם כתב לפ"ר ר"ח ומנח היינו שמונה בתוך הכנית מענ"ל ונכס"ל לרב אשי שרי אצל לרב יומר דס"ל משום מרוב אסור למשך היין דרר שם (קמו) נגדפס חסר והכותב על בשרו חייב וכן יתיא כמנ"ל וגי' הכת"ל נכונה. (קין) טהגין וראה דרבינו מפרש והנין שנתבזה כמו הנ' וק' [מ"ב] ל' אצל הרמב"ם מפרש והנין נקדחין מן והנין בו [ההסע א']. (קיה) פטור מו' פ"ס י"ז כן וכן כתיב אית אחת וועריוון ר"ל בן גזירה מחייב והכמות פטורים וכן הספרים על בשרו ר"ח מחייב הכפא והכניס פטורין ואמר שמואל כל פטורי דשבת פטור אצל אסור לבר מהני לתת ולאו דוקא כותב אותיות אלא לזכע על בשרו דקדוק ונסיקפדה מיקרי כותב ואסור מדרבנן דתנן בפ' המניע [ה' ב'] הכוללת ר' אלעזר מחייב הכפא והכמות פטורים ואמרין שבות ואמרין נגמרא כותלת משום כותבת תולדה כו' וכל' היראים הנדפס ועיין בהפלאה שערטיון להגרי"ם ערך גדל וערך פקק והסתוריון לש"ם בעיין משפט שבת ל"ה א' תה שם כנוונת השני"ל וכל' לדעת היראים. ונכס"ר על רמב"ם שערטין דפטור אכל אסור כדלמחר שמואל הוא סותר למ"ל ועל בהלכת האד לטיגא לפטור לא כלל שמואל אלא פטור ועושים ע"י בניאורי וז"ל ונכסר יד מלאכי כלל' הפ"ה סו' תיק"ה ל' כ' לסבור ד' הנהת מרדכי ספ"ה דעריכין עכ"ל שם ועז"ל דמיפך שמואל ותו והכתיב כותבין את היושב בקרון מ"מ מיוסרף איתא דניב כלתא שיק' ניו לנעמר פטור אצל אסור לפ"ר היראים אין דברי שמואל אומרים בלשון פטורים ולפלא שחא העיר מדברי רבינו בענין פטור דברי להדדי וכן העיר צוה בצלור ווי העמודים. (ק"ב) עיין שבת קב"ו ב' סוכיחו נגמרא דאין הלכס כר"א דמעשה רב כשפוק מס' שבת דמדביריים למדת שפוקין כו' ובסו"ת מהר"ם רבינוס סו' מ"ו כ' להכותי מזה דלכ' רבינו שבת תשוב מניה דחיי אלא מרך עובדא ליאין דפסק כר"א דילמא אר' ר' אלעזר מיידי בלא הלכות שומאה דלא תבי' גלוס ויהא עובדא כהלכות שומאה דוקא אלא ע"כ ל"ל דמדביריים למדת שפוקין אלא לצורך התא והחרומו וכה"ל אלא לצורך הכותב בעלמא דלא ליכנס בו חמיה כתיב שופטים שם והיוני נמי כההיא

ספר עמד ו אסירים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים יראים קמ

החכמים אומרים בין כך ובין כך פוקקין בו אמר ר' אבא בר (קב) כהנא בין קשור בין שאינו קשור והוא שמתוקן הוא שיש עליו תורת כלי אבל אין תורת כלי עליו מבטל ליה והיה ליה עושה אהל עראי ואמרינן בביצה פ' הבביא [י"ג ב'] בנין קבע אסרה תורה ונורו החכמים בנין עראי משום בנין קבע וכי אמרינן בפסק תורת כלי עליו לא סקרי אלא כתוספת של אהל עראי הלכך שרו רבנן. וכל מקום שיש אהל טפח והוא פושטו ומריחו לא היו אלא תוספת ושרי כדאמרינן בעירובין פ' אחרון [י"ג א'] הנהו דכרי דהוו בי רב הונא כימסא בעו מולא ובליילא בעו איירא אתו (קבא) לקסיה דרבא אמר להו וילן כרוכו ביה בודיא ושיירו ביה טפה לאחר פשטמה כוסיקא על אהל עראי הוא ושפיר דמי. וכל אהל שאין אדם עשוי להשתמש תחתיו באיירו מותר לבתחילה דתנן בפרק תולין [ק"ג א'] הנוד והמשמרת כילה וכסא אדם (קב) גלן לא יעשה ואם עשה פמור אבל אמר פי' דכל הני עשוין להשתמש תחתיהן [מטה וכסא] וסרקל מותר לנטותן לבתחילה פי' לפי שאינן עשוין להשתמש תחתיהן] (קב) ורביתו פירשו לפי שהם נטוים ועומדין ואינו נראה לי דהא אינם נטוים ועומדין נמי שרי כדאמרינן בפרק כירה [מ"ז ב'] בי ר' חייא (קב) הוה מטה לנליתא דהו כהדרי לה ביומא סבא אלא ודאי מעבא לפי שאינם עשוים להשתמש תחתיהם והאי דאמר בביצה פרק הבביא [י"ג ב'] אמר רב יהודה האי מדורתא מלימעה למטה שרי מלימעה למעלה אמרו וכן ביעתא קיזרא ופוריא ותנן נמי אין מקיפין שתי כביות לשפית עילהם את הקדירה משום אהל כלם עשוים להשתמש תחתיהן. מדורתא לתת תחתיו קמאי הדלויק. ביעתא כלי הלול בעין מריפיד בלע"ז והחלל קטן ונתגנן עליה לצלות והאש עושיק תחתיה ומתבשל (קב) פוריא סמות נבוהות וישנים תחתיה אבל דבר שאין פריסתן להשתמש תחתיו אלא עליו מותר (קב) ומיהא סמכינן לתת שלחן על סביכותיו שאין נתנו להשתמש תחתיו אלא עליו ואפילו להשתמש תחתיהם אם נטוים ועומדין מותרין כאשר פירשתי (קב) וכל דבר הנטו מן הגז אינו נקרא אהל ומותר לנטותו לבתחילה כדאמרינן בפ' תולין [ק"ג א'] אמר רב תלמי ר' חייא וילון מותר לנטותו ומותר לפורקו אמר רב (קב) משום ר' חייא בילת התנים מותר לנטותה ומותר

תועפות ראם

כסאיא דר' אלעזר ונס ככ"ג חצי מזה עי"ג ותמידי טל זכר דה"ל דשנת קכ"ז ב' סד"ה ומדכתיבן סכ' לתך דפקק שווא משום חוספך אהל דדמי לבנין ליטל נמיכרי משום מטה ועיין בספר מנחת שלמה למש' כריתות נלקוטיס סי' ג' ועיין בסמוך. (קב) בר כהנא לנענו אמר ר' אבה אמר רב כהנא ומס"כ כלן והוא שמתוקן והוא שיש עליו תורת כלי ועליו חורה כלי ועליו חורה כלי וכל מקום שיש אהל טפח והוא פושטו ומריחו לא היו אלא תוספת ושרי כדאמרינן בעירובין פ' אחרון [י"ג א'] הנהו דכרי דהוו בי רב הונא כימסא בעו מולא ובליילא בעו איירא אתו (קבא) לקסיה דרבא אמר להו וילן כרוכו ביה בודיא ושיירו ביה טפה לאחר פשטמה כוסיקא על אהל עראי הוא ושפיר דמי. וכל אהל שאין אדם עשוי להשתמש תחתיו באיירו מותר לבתחילה דתנן בפרק תולין [ק"ג א'] הנוד והמשמרת כילה וכסא אדם (קב) גלן לא יעשה ואם עשה פמור אבל אמר פי' דכל הני עשוין להשתמש תחתיהן [מטה וכסא] וסרקל מותר לנטותן לבתחילה פי' לפי שאינן עשוין להשתמש תחתיהן] (קב) ורביתו פירשו לפי שהם נטוים ועומדין ואינו נראה לי דהא אינם נטוים ועומדין נמי שרי כדאמרינן בפרק כירה [מ"ז ב'] בי ר' חייא (קב) הוה מטה לנליתא דהו כהדרי לה ביומא סבא אלא ודאי מעבא לפי שאינם עשוים להשתמש תחתיהם והאי דאמר בביצה פרק הבביא [י"ג ב'] אמר רב יהודה האי מדורתא מלימעה למטה שרי מלימעה למעלה אמרו וכן ביעתא קיזרא ופוריא ותנן נמי אין מקיפין שתי כביות לשפית עילהם את הקדירה משום אהל כלם עשוים להשתמש תחתיהן. מדורתא לתת תחתיו קמאי הדלויק. ביעתא כלי הלול בעין מריפיד בלע"ז והחלל קטן ונתגנן עליה לצלות והאש עושיק תחתיה ומתבשל (קב) פוריא סמות נבוהות וישנים תחתיה אבל דבר שאין פריסתן להשתמש תחתיו אלא עליו מותר (קב) ומיהא סמכינן לתת שלחן על סביכותיו שאין נתנו להשתמש תחתיו אלא עליו ואפילו להשתמש תחתיהם אם נטוים ועומדין מותרין כאשר פירשתי (קב) וכל דבר הנטו מן הגז אינו נקרא אהל ומותר לנטותו לבתחילה כדאמרינן בפ' תולין [ק"ג א'] אמר רב תלמי ר' חייא וילון מותר לנטותו ומותר לפורקו אמר רב (קב) משום ר' חייא בילת התנים מותר לנטותה ומותר

כסאיא דר' אלעזר ונס ככ"ג חצי מזה עי"ג ותמידי טל זכר דה"ל דשנת קכ"ז ב' סד"ה ומדכתיבן סכ' לתך דפקק שווא משום חוספך אהל דדמי לבנין ליטל נמיכרי משום מטה ועיין בספר מנחת שלמה למש' כריתות נלקוטיס סי' ג' ועיין בסמוך. (קב) בר כהנא לנענו אמר ר' אבה אמר רב כהנא ומס"כ כלן והוא שמתוקן והוא שיש עליו תורת כלי ועליו חורה כלי ועליו חורה כלי וכל מקום שיש אהל טפח והוא פושטו ומריחו לא היו אלא תוספת ושרי כדאמרינן בעירובין פ' אחרון [י"ג א'] הנהו דכרי דהוו בי רב הונא כימסא בעו מולא ובליילא בעו איירא אתו (קבא) לקסיה דרבא אמר להו וילן כרוכו ביה בודיא ושיירו ביה טפה לאחר פשטמה כוסיקא על אהל עראי הוא ושפיר דמי. וכל אהל שאין אדם עשוי להשתמש תחתיו באיירו מותר לבתחילה דתנן בפרק תולין [ק"ג א'] הנוד והמשמרת כילה וכסא אדם (קב) גלן לא יעשה ואם עשה פמור אבל אמר פי' דכל הני עשוין להשתמש תחתיהן [מטה וכסא] וסרקל מותר לנטותן לבתחילה פי' לפי שאינן עשוין להשתמש תחתיהן] (קב) ורביתו פירשו לפי שהם נטוים ועומדין ואינו נראה לי דהא אינם נטוים ועומדין נמי שרי כדאמרינן בפרק כירה [מ"ז ב'] בי ר' חייא (קב) הוה מטה לנליתא דהו כהדרי לה ביומא סבא אלא ודאי מעבא לפי שאינם עשוים להשתמש תחתיהם והאי דאמר בביצה פרק הבביא [י"ג ב'] אמר רב יהודה האי מדורתא מלימעה למטה שרי מלימעה למעלה אמרו וכן ביעתא קיזרא ופוריא ותנן נמי אין מקיפין שתי כביות לשפית עילהם את הקדירה משום אהל כלם עשוים להשתמש תחתיהן. מדורתא לתת תחתיו קמאי הדלויק. ביעתא כלי הלול בעין מריפיד בלע"ז והחלל קטן ונתגנן עליה לצלות והאש עושיק תחתיה ומתבשל (קב) פוריא סמות נבוהות וישנים תחתיה אבל דבר שאין פריסתן להשתמש תחתיו אלא עליו מותר (קב) ומיהא סמכינן לתת שלחן על סביכותיו שאין נתנו להשתמש תחתיו אלא עליו ואפילו להשתמש תחתיהם אם נטוים ועומדין מותרין כאשר פירשתי (קב) וכל דבר הנטו מן הגז אינו נקרא אהל ומותר לנטותו לבתחילה כדאמרינן בפ' תולין [ק"ג א'] אמר רב תלמי ר' חייא וילון מותר לנטותו ומותר לפורקו אמר רב (קב) משום ר' חייא בילת התנים מותר לנטותה ומותר

ק'

ספר עמוד ואמרים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים וראים

לזרקה ומפרש רב ששת בשאין בגמחה (קבט) טפה . אבל אם נטה אהל מן הצד ובאותו אהל נעשה רשות (קל) או כרמלית או רשות היחיד או סוכה נכשרת מתוך אהל זה מאחר דאדני מעשיו היו כאהל עראי מלמעלה ואסור בדאמרינן בעירובין כביצד משתתפין [פ' ג'] אמר רב דימי פעם אחת שכחו ולא הביאו ס"ת ופרסו סרינין על גבי זעמזיזים והביאו ס"ת וקראו בו ומקשינן עלה פירסו לכתחילה והא הכל מודים שאין עושין אהל עראי לכתחילה פי' שעל ידי הסרינין נעשה רשות היחיד כאהל הוא ומתירין מצאו סרינין פרוסין ותניא בעירובין פ' מי שהוציאנהו [מ"ד א'] נפל דשפה פ"ו של סוכה לא יעמיד בה לא אדם בהמה וכלים ומקשינן עלה והא תניא אדם עושה את הבריו דופן ומתרינין הא דתניא אסור בדופן שלישי של סוכה שהסוכה נכשרת בה והא דתניא מותר בדופן רביעי של סוכה שאינו גורם הבשר הלכך מן הצד לאו מידי קא עביד . ואם נאכר מפתח הריבה והוא צריך לפותחה כשבת ישבר (קלא) לכתחילה ואין דברר חשש אסור שאין בנין וסתירה בכלים כדתניא בתהילת כל הכלים [ק"ג ב'] דלת של שידה תיבה ומגדל נוסלן ומפיש רכא טעמא משום דקסבר אין בנין בכלים ואין סתירה בכלים דתנן (קלב) כהבית שנשברה [קמ"ו א'] שובר אדם את הכבית לאכול ממנה נוגרות ותניא הותמות שבכלים סתיר ומפקיע וחותך וכפ' כמה מדליקין [נ"ע ב'] אמרינן אמר רב יהודה אמר רב מסיקין בכלים ואין מסיקין בליים מסיקין בכלים אין לך סתירה גדולה מהסקה והא דאמרינן כהבונה [ק"ג ב'] עיל שופתא בקופינא דסרה בה אמר משום בונה ושמואל אמר משום מכה בפטיש אלמא סכרא ליה לרב יש בנין בכלים ואם יש בנין יש סתירה דחדא טעמא הוא כדאמרינן בכל הכלים [ק"ג ב'] וא"כ קשיא דרב אדרב הא לא קשיא דכהבונה הכי פירושו רב אמר משום בונה פי' מרה זאת מהוסרת בנין בתסרון שופתא דלכך אין בו אסור מכה בפטיש שאינו נקרא מכה בפטיש אלא כדבר שאינו כחוסר בנין שהכאת פטיש הוא לארר גמר בנין ולא אמר רב משום בונה לומר שיש חיוב בונה כדבר דהא אין סתירה ובנין בכלים ולא אמרינן משום בונה אלא להסירו מטעם מכה בפטיש [שהוא] לאהר בנין שלעולם בתסרון בנין לא יהיה מלאכת מכה בפטיש פי' בקיצר משום בונה אין בו אלא

תועפות ראם

כו' אצל בשבת ק"ה' א' לפינוי הגי' ואמר שמיאל משום ר' חייא כלה תמיס כו' וכן הוא בשבת מ"ה' ב' ובידאים הנדפס ל"ח דף דל"ד משום ר' חייא וילן כו' והכי איתת רבם דבאמרינן בפי' הולין אמר רב משום ר' חייא כלה תמיס כו' וכו' כדיראנטי כו' ק"ג ע"ש רבנו אולם הרא"ם פ"ב בשבת ס"ב והא"ו הל' שבת סי' ע"ח אות ו' הביאו ראי' מזה דיוולן כו' ובדברי רבנו , ובגמרת מרדכי סי' כל הכלים כו' הרא"ם . (קבט) נבונה ב' גמס . (קל) רבות או כרמלית או רה"י כו' ג' התי"י . מנוס ועמד ובגמס אורח רשות הרבים או כרמלית או רה"י כו' והוא תמוה איך עשה ע"י מיהוה רה"י ובציבור יעשה בלול להרקינאנטי כו' ק"ג ב' דמ"ם ביראים וכו' מהר"ר כרמלית כו' ולפמ"כ בכת"י נראה פסוק התיבת הרבים ס"ס ואל"ס ועיין עירובין מ"ד א' הוד"ס פסקו גרלה לה"ת כו' והכי דעת רבנו (קלא) ישבר לכתחילה כו' בשמ"ל לאון ס"ס מלאכת הסותר הניא דברי הרב ראי"ס ג"כ נאכדה או יעברנה לכתחילה ואין דברר תבש אסור וכו' א"ח' אצל רבינו שמעון כו' וכו' אמר רבי כו' ועיין אגור סי' ת"ס סכ' ובסמ"ק כהנז ובשבתה סוזה של חובה תלךו כו' ר' אליעזר מיהו ו' שמעון אסור עכ"ל וס"ס וכו' חוטין וכו' ר' שמעון אסור ומשמ"כ סמ"ג ו' אליעזר הוא הרא"ם ובגמ"ל דפכ"ג מהל' שבת כתב מדכין הורה מהר"ם ג"כ נאכד מפצה התיבה כו' וכו' מרזן סוזה מהרא"ם כו' והוא הר"ר אליעזר מיינן מנוצרת כלאן והא"ו בנה' שבת סי' ע"ח אות ו' ר' רב הובך אומר אני התיבה שז' עליה חורת כלי הטיט שהיא קהנה ואינה מחוקת מ"ם בלה כו' וסגרו בה אולנים ונאכד המפתח מותר לשפיר כסוף או כספין ולהואיל אולניה לחון כו' עכ"ל ויודוס בעיני שלא זכר שם סכ"ה דעת הרא"ם בספר יריאים ובמעתי' בסמו' כולו ויזול ואלו דגרו בדעת הרא"ם כמש"כ בנו מהר"ר א"ח' בשו"ת סי' ק"ג סכ' שם על שם הרא"ם שהרי נאכד מנוטל של חובה בשבת כמלאכת מפתחה ודרך לאכולין סבה עי"ם דמשמע מדבריו דדוקא אם סובר מנוטל של חובה או של מנוטל אין צוה משום בנין וסתירה אצל לשבר התיבה עומה אסור ושפיר חודש הא"ו' אומר אני כו' מותר לזבירה דהיינו גם התיבה עומה אולם מדברי הרא"ם משמע דלפי' התיבה כמנחה שהיא כלי נמורה ובלתימה מותר לזבירה ולפתחה לגורר השבת וכפ"ל ודלא כלאן הסור והאגור ע"ס הסמ"ק ובשבתה פורתה של חובת תלךו כו' וילדעת רבינו הרא"ם אין חילוק בין התיבה המנוטל דהיינוה כו' ולפ"ל כמנה"ל א"ו' שם לא זכר דעת רבנו הר"ר יתחק' א"ו' צוה וכו' ונמ"ל ונמ"ל פ' הנוטה הניא דברי רבנו הרא"ם עי"ם בתי' תשובה שם שהביא מהאגודה שבת סי' ק"ו' קשים על דברי רבנו ולא נהנו כן ועיין ק"ל להרא"ם פכ"ב דשבת סי' ו' וביאור הגר"א לא"ו סי' ס"ד סק"ד שהביאנו לדעת רבנו הרא"ם שמוחר לשבר התיבה (קלב) דתנן כו' ב"ל והנן כו' דלפי' אחרת היא . ובסמ"כ פ' הניא ראי' מהא דמסיקין בכלים ואין לך סתירה גדולה מהסקה עיין בא"ו' הל' טרכ שבת סי' ע"ג שם ע"ס מיהו כו' הר"ר מס וכו' ח"ל' היה חוקה אין מסיקין בכלים הא סותר הא וכו' דאין סתירה בכלים מ"ם מדרבנן אסור כו' ואבינו לו הר"ר ברוך ב"ר יתחק' דהתם סותר לדבר המורה צו"ם ומינה כלל התה הניסו אינו נותר וי"ם עכ"ל ועיין מנ"ל סי' תה"ל סק"ג שהביא מ"ם ג"ל בשם הרא"ם בספר יריאים לדייר מנוטלין בכלים ש"ם דלפי' סתירה נמורה לא סוף בכלים והס"א כ' לדמות דמיייר בכלי רפוי והאג"ל הניא על הג"א וכו' לדחות ראיית הרא"ם דקוביא מעיקר' לכתב דהבבירה גופה אב מלאכה והותרה לגורר ה"ם סתירה כו' עי"ם ולפי הנראה כיון הגמ"ל לה"י הר"ר ב"ר יתחק' שכל' הא"ו' וכס' תל איתן להרמ"ם ס"ב מהל' שבת היא שם חסס להמ"א שהקדש מדפנאי' כן ולא ראה שגבר הקדמו כהבונה וכ"כ בפ"ב מהל' וי"ם ה"ב והנה נעלם מנעל מנ"ל כו' שגבר הרנים בקושיא וזו בגמ"ל בנה' שבת

ספר עמרו איסורים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים יראים קמא

טעם בונה ומאותי בונה אין חוב דאין בנין בכלים (קלג) וכל הסוגיא נוח לפרשה אחר פירוש זו. סותר. אינו חייב אלא אם כן מתקן במתורתו אבל אם מקלקל פטור. תולדה דאורייתא לסותר. [מקלקל] ע"פ לתקן חייב אע"פ שאם היה מניחו כמו שהוא סתור עתה היה הדבר מקולקל אחרי שע"פ לתקן הוא חייב כדתנן [שנא ק"ג ב'] המקלקל ע"פ לתקן חייב (ק"ד) ותנן המקלקל ע"פ לתקן שיעורו כמתקן. תולדה דרבנן. המקלקל ע"פ שלא לתקן כדבר שאם היה מתקן היה חייב מדאורייתא כדתנן בס' האורג (ק"ג ב') כל המקלקלים פטורים ואמר שמואל (ג' ב') כל פטורי דשבת פטיר אבל אסור לבר מתלת צידת צבי צידה נחש ומפס מורסא. בהלכות גדולות של רב יהודאי נאון מקשינן שמואל אדשמואל צידת נחש ומפס מורסא קרי ליה רב בס' שמונה שריצים (ק"ו ב') מלאכה שאינה צריכה לנופה ובפרק כירה (מ"ג ב') שמעינן ליה לשמואל כר' יהודה סבירא ליה דאמר מלאכה שא"צ לנופה חייב עליה ותריץ דמשום (ק"ה) [צערא] דטורסא ופחד הנחש אע"ג דליכא סכנה התיר שמואל אע"ג דמחייב מלאכה מדאורייתא והביא ראה מדאמרינן בס' כירה מבנין נחלת של מתבת אבל לא של עץ. ודבר שאינו הוא היכי תיסק אדעתין לשיורי איסורא דאורייתא משום היק רבים וצער יחד וראינו מנהלת אין ראה וכבר פירשתי למעלה במלאכת הצד. איכא (ק"ז) ולחיו נמי דרבנן היכי שרינן בלפיס במקום צערא הא אמרינן [מנחם כ' ב'] תניא ר' מריטוס אומר גונח יונק חלב בשבת כמ"ט וינן מפרק כלאחר יד הוא ובמקום צערא לא נזרו בהו רבנן אמר רב יוסף הלכה כר' מריטוס בכמות פ' חוש (ק"ז ב') אכא שאול אומר יונקין היינו בבהמה מהורה בוי"ט ולא בשבת ומסקינן דאיכא צערא דיו"ט דאיסור לאו לא נזרו רבנן שבת דחמירא איסורא נזרו בהו רבנן הא ל"ק דסבר שמואל צידת נחש שלא ישכנו לא הויה צידה כאשר פירשתי למעלה בהצד ומפס מורסא לא הוי תיקון כלל הלכך שרי שמואל לכתחלה דאפי' איסורא דרבנן ליכא ועוד לא כל צערים שויס ותדע ליה להשוות כל צערי דאמרינן. א"ל ע"פ (ק"ז) דלא שרי יונק מפרק אלא בגונה שרי. מפרק פ' תולדה דטיקן ורבתינא פירוש תלדה דדש ולא כיווני דגניא בס' כלל גרול (ג' ב') אלא תלון והפריעו אינו הייב אלא אחת ר' יהודה אומר פניעה בכלל דישה ורבנן סברי אין דישה אלא בני"ק ואינו יבול (ק"ח) להעמיד סתם התלמוד כר' יהודה ותניא בב"מ בהשוכר את הפועלים (ט"ז ב') מה דייש גדולי קרקע וכו' וינא החולב והמגבן וכו' ואע"ג דבמקום אחר מקרו בהמות גידולי קרקע בבבל מערבין [גימין כ"ו ב'] ובב"ק (ג' ב')

תועפות ראה

בס"ג טו' ובלא נשיי שלא ראה כמנ"ל סהינא מנ" ס"א סתתו להדיא בשם הר"ם בנשר יראים וז"ל לוח נהספי' הקנה כן ומה לו להמנ"ל להביא דברי הסמי"ט סתתו דברי הר"ם בנשר יראים אורי סהינא דברי הס"א ודעה חירונו ג"ל וגל דעת ה"א לז"ן טס דסתיחה כמו טע"י הנעשה ליה סתיחה גמורה אלא כלאז יד דז"ן דרן סתיחה כנ"י וכו' מהוס שמחת יו"ס. (ק"ג) כהנחת מרדכי פ' הכונה כרז ע"פ הר"ם כמנ"ל כן וז"ל ה"עבור ה"ל יו"ס מן מן ח"י ויראים אמרו הא דר'אמר מהוס בניה לאפרי' דלא מייב מהוס מזה כשזים עכ"ל. (ק"ד) המקלף ע"פ לתקן חייב וזנן דברים אלו אינם צריכים הנדפס וגם נמנה ליה המקלף ע"פ לתקן חייב אלא המקלף ע"פ לתקן שיעורו כמתקן. (ק"ה) דלמשום צערא דמורסא כו' כ"ס צריכים הנדפס ובהכ"פ ס' חקר הינת צערא והנהו מהנדפס, ורז"זי כאלתרוס פ' אומר ס' ק"פ הע"ל אור ס' ס' ע"ד סה"ג ס' ס' ה"וס' כשנת ד' ג' ו"ל ס' הדדיר וז"ל ולכאורה תמוה הא לכה תיקפו דשמואל אד' אמר'ל מהא דמפס מורסא שאין זו אלא צערא כגמלח ד' וגם התנו הכס האון שני"ל טס כ' לתרן קרייז מו"ח דלמאי לא הקשו ג"כ מנפסין מורסא דהא מפס מורסא נמי אינא כשנת ד' ד' דלא מ"י ר"ס היא דל' מנ"ל פטור כו' ומה סתיחה ע"ל והע"ן על צידת נחש עדין לא יורדן על מפס מורסא ע"פ' ודמינא שלא ראו דברי ייראים הנדפס עכ"ל ע"פ סה"ג וז"ן דמשום צערא דמורסא ופחד הנחש אע"ג דמחייב מלאכה מדאורייתא והביא ראה מדאמרינן בס' כירה מבנין נחלת של מתבת אבל לא של עץ. ודבר שאינו הוא היכי תיסק אדעתין לשיורי איסורא דאורייתא משום היק רבים וצער יחד וראינו מנהלת אין ראה וכבר פירשתי למעלה במלאכת הצד. איכא (ק"ז) ולחיו נמי דרבנן היכי שרינן בלפיס במקום צערא הא אמרינן [מנחם כ' ב'] תניא ר' מריטוס אומר גונח יונק חלב בשבת כמ"ט וינן מפרק כלאחר יד הוא ובמקום צערא לא נזרו בהו רבנן אמר רב יוסף הלכה כר' מריטוס בכמות פ' חוש (ק"ז ב') אכא שאול אומר יונקין היינו בבהמה מהורה בוי"ט ולא בשבת ומסקינן דאיכא צערא דיו"ט דאיסור לאו לא נזרו רבנן שבת דחמירא איסורא נזרו בהו רבנן הא ל"ק דסבר שמואל צידת נחש שלא ישכנו לא הויה צידה כאשר פירשתי למעלה בהצד ומפס מורסא לא הוי תיקון כלל הלכך שרי שמואל לכתחלה דאפי' איסורא דרבנן ליכא ועוד לא כל צערים שויס ותדע ליה להשוות כל צערי דאמרינן. א"ל ע"פ (ק"ז) דלא שרי יונק מפרק אלא בגונה שרי. מפרק פ' תולדה דטיקן ורבתינא פירוש תלדה דדש ולא כיווני דגניא בס' כלל גרול (ג' ב') אלא תלון והפריעו אינו הייב אלא אחת ר' יהודה אומר פניעה בכלל דישה ורבנן סברי אין דישה אלא בני"ק ואינו יבול (ק"ח) להעמיד סתם התלמוד כר' יהודה ותניא בב"מ בהשוכר את הפועלים (ט"ז ב') מה דייש גדולי קרקע וכו' וינא החולב והמגבן וכו' ואע"ג דבמקום אחר מקרו בהמות גידולי קרקע בבבל מערבין [גימין כ"ו ב'] ובב"ק (ג' ב')

ספר עמר ז איסורים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשמים יראים

ההניא ונתת הכסף בכל אשר תאווה נפשך בבקר ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר תשארך נפשך כיה הפרט מפורש פרי ספרי ונידולי קרקע אף כל פרי ספרי ונידולי קרקע וכו' הווא ינדולי קרקע פ' גדל בגרות (קלט) קרקע שהבטחה אוכלת וע"פ שאין העברי שוה להקפיד בפ' הלוך ובענין כוה אמרין בטובה פ"א (ל"א ב') טח הג פ' הקרן ינדולו מן הארץ וכו' ובכרבות כליצד מברוכין (ל' ב') אמרין על דבר שאין ינדולו מן הארץ כגון בשר ודגים וכו'. המכבה . תולדה דאורייתא תניא בנייהא פ"ב (ל"ב ב') הנותן שמן כנר הייב משום מבעיר והמסתפק ממנו הייב משום מכבה ותניא בכריתות פ"ק ספק אבל (ל"ב ב') החותה גהלים בשבת רשב"א (קט) ור"א כר צדוק אומרים הייב שתיים טפני שהוא מכבה את העליונות ומבעיר את התחתונות וקו"ל כר' יהודה דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה הייב עליה דקאי שמואל כוותיה (קמא) בפרק כירה (מ' א') דאמר התם בטלאכה שאצ"ל סבר לה כר' יהודה הלכך על כל כבויון הייב רק שלא יהיה בכל (קמב) כלי. פ' מלאכה שאינה צריכה לגופה דפליגי בה ר"ש ור"י הכי הוא אינו צריך ומתכוון לגוף אותו דבר שגורם להקרית מלאכה כגון חס על הגר דאמרין בבמה מדליקין (ל' ב') ר' יהודה מהייב ור"ש פוטר שהרי הכווי הוא מלאכה וכונתו וצורכו אינה לכבווי אלא לחוס ע"פ הגר שהרי תשמיש הגהלת גורם לכבווי והמסתפק מלאכה ולתשמיש הגהלת אינו מתכוין בכבויתו אלא לחוס על הגר ואפ' היה מתכוין לדבר הנקרא מלאכה אם אינו צריך לגופה כאותו דבר שעושה כי מלאכה פטר ר"ש כדתנן בהמניעין (ל"ג ב') המוציא בית מן הבית ר"ש פיטר שהרי ההוצאה שהיא מלאכה נעשית כאותו דבר שאינו צריך להשתמש בו דר"ש תרתי בעי' שהתא כוונתו לדבר הנקרא מלאכה וגם צריך להשתמש כגוף אותו דבר שהמלאכה נעשית בו הלכך המוציא מת צרכיו אע"פ שמתכוין למלאכה ההוצאה אחרי שאינו צריך להשתמש במת שהמלאכה נעשית בו פטור חס על הגר אע"פ שצריך כפתילה שהמלאכה נעשית בו אחרי שאין כוונתו לתשמיש גהלת הפתילה שגורמת להקרית מלאכה אלא להיבט הגר פטר ר"ש אבל המוציא מטה להוציא המת ומוציא מר להפוך בו מהייב ר"ש שהרי מתכוין להוצאה וגם צריך למטה ולמרא שהמלאכה נעשית בהן ואינו דומה מוציא מטה להוציא מת ולבו ויצא בביתו לקבל זיבתי ודפטר ר' שמעון דשבת פ"א (י"ג ב') שהרי קבלת יוכה יושנה בלא הוצאת כוסו שהרי כוסו עליו ובכל מקום ישיבתו סקבי וזבתו מטה אינו צריך לגוף הדבר שמוציא אבל בלא הוצאתו נעשית צריכותי אבל צריך הוא לימטה שמוציא שבלא מטה אין הפכו להוציא מת הלכך צריך לגוף אותו דבר שהמלאכה נעשית. ולפי שראיתי את ר' יצחק [בן] [קמג] הרא"ש הלוי זצ"ל שדימה אותו נתתי את לבי להלק בהם. ובמכבה כוונתו לעשות פתילה כהם ע"י הפתילה שצריך להכבה אמרין בבמה מדליקין (ל"א ב') מידה ר"ש משום דמתקן מנא פ' מכה כפטיש גומר מלאכת כה"ל לאחר בניינו ולא מיום כונה (קמב) קו"ל אין בנין בכלום. ואין כווי אמור מדאורייתא אלא כגהלת של עין כדאמרין בפ' כירה (מ"ג א') אמר שמואל מכבין גהלת של מתכת כה"ר אבל אין גהלת של עין וכאשר פורשתי למעלה שיש חילוק בין מתכת לעין דכבווי מתכת אינו אלא מדרבנן במקום הווי רביס לא העמידו דבריהם ונמצא דממשכן נמרון ולשם היה ככווי בשל עין שבתן הוי משתמשין נפחו המושבין צורפי כסף וזהב. תילדות דרבנן. ככווי מתכת כאשר אמרנו. דתניא בפ' כירה בסופו [גז' י"ג] נותנין כלי תחת הגר בשבת לקבל ניצוצות ואצ"ל בערב שבת ולא יתן לתוכו מים בערב שבת ואצ"ל בשבת

תועפות ראם

א' כ' וה"פ ב"ר אברהם פ' למקור דע"ה הוי תולדה דגז' כהו מפרך הונג מן הכהנים ועין וכו"ל הרב הגאון אלמו"ר בס' גיח מדק על ס"פ שבת ט"ז ב' (קלט) בגרות, 1/3 בגרות קרקע כו' ואצ"ל שהענין הוא חין לסקוד כפי' הלוך כו' וכ"ל נדבסם א"ל דהיינה בגרות נס נדבסם ל"ב וע"פ הוא סס ועין טובה ו"א ב' תוד"ה ונדולו. (קמ) לפניו רשב"א אומר מטוס רב"ל חייב כו' וכ"ל נדבסם וכו"ל רמנו להלן מלאכת היעצור [תירא"ד]. (קמב) הירדאנו ס"ס ג"ה הניא ספק הר"ס ונדבסם ד' זלקוואי כזוב יק"ל כר"י דאמר מלאכה שאצ"ל דפליגי בה ר"ש ור"י כו' וכוה מן הדלועים סס עין מלאכה שאצ"ל דה' עד השלום רש"י ת"ס דהרמב"ם כנ"ל חס"ל סבת ר"ה ספק ג"כ כר' יהודה ועי"פ גמ"ל כגוסם היראס דקאן ועין כס' מקד יושפ' לי"פ שבת ל"א ב' (קמב) כגל גלי ס"ס וצ"ל יתקין (קמב) מן הר"ה כו' תיבת מן הסנהו כפניו ייראס נדבסם כו' סס כו"ל. וזכר ספרינו כפיוסו רמנו יתקן מן אבר וצ"ל כו' אולם נדבסם לירא' תיבת הוי וזהו ריב"א וסמרי"ל כו' סס"ד עין נפתחת סס"ל כו' ריב"א וסמרי"ל ד"ל תתק"ס (מ"ב) ור"ל תיבות ר' יתקן כו' אבר) ע"ל וכן הוא בפרו' הל' ועין כו' תרנ"ה ור"י יתקן כו' אבר הנוי ומסמרה כזב כו' על סוס הגט הטוסס ספרדוסס סלגוס סלומה כו' ועין שבת ג"ד א' תוד"ה ר"ל וי"פ כסמ"ך (קמב) עין כס"ל לביט דל"ב מנסס כו' סס לביט רש"י ת"ס סה"ל על לא מטוס עין שטוס עלו ספרי"ן על א"ל ייסוס דהוי גיח יילאכרו נדק ואסרי מטוס ינסס כו' וזכר דכדתי רפינו והסס רפינו כו' ומכנסה כסוניהו לנסות פתילה כהם על הפתילה סמרי"ן למנסס אמרין כו' אולם הסוס' שבת ל"ד א' ד"ל ר"ס כ' ח"ל וכסס על הגר ועל הסמין או על הפתילה הסינסכס כהר א"ל לנסון כו' מנסס דאס אינסי יסוסכסס ומכנס מטוס דהם על הפתילה הייב וכו"ל הגאון ריב"א כוסוסתיו למסומה כ"ג